Reservistenmagazine Koninklijke Landmacht
Nummer 5, Zomer 2018

November Romeo

ONTWIKKELING INFANTERIE-BATALJONS BEWAKEN & BEVEILIGEN
GROTERE ROL KORPS NATIONALE RESERVE

ADAPTIEVE KRIJGSMACHT
INSPELEN OP ONZEKERHEID

'ROLEPLAYERS' IN ACTIE
MEERWAARDE IN OEFENINGEN

10e KORPSCONCERT
STRAK IN PAK MET BELLE PEREZ

FILMSTER IN JOURNAAL
COLLECTIE MAJOOR VAN LOO

INHOUD

NOVEMBER ROMEO
Reservistenmagazine Koninklijke Landmacht

3 ‘Flexibiliteit en slagkracht’ voorwoord kolonel Stallmann

4 Ontwikkeling: Infanteriebataljons Bewaken en Beveiligen

9 IIR: adjudant Braun tijdelijk overste in pilot ontwikkeling functie ‘kazernecommandant’

12 10e Korpsconcert: ‘strak in het pak met Belle Perez’

15 Dierenarts bij Defensie: Leinenga combineert plv-groepscommandant met studie

19 Nieuw: transformatie natresbataljons naar Infanteriebataljons Bewaken & Beveiligen

22 ‘Roleplayers’ geven oefening 30 Natresbat realistische meerwaarde

26 Majoor Van Loo filmster voor Vrijwillige Landstorm in Polygoon Journaal

30 Adaptieve krijgsmacht speelt in op onzekere tijden

35 Samenwerking bedrijfsleven: uitvoerder wegenbouw naar genie in Duitsland

39 LO&Sport SMI Suijlen geeft natresteams vorm in CLAS-Bokaal

43 Bartelsbeker: infanteriemeetmoment in 2019 ook voor natrespelotons

48 Flitsen (korte berichten)

58 Colofon

Cover
Blik op de toekomst: de natresbataljon gaan zich transformeren naar Infanteriebataljons Bewaken & Beveiligen Korps Nationale Reserve.
FOTO: KPL1 MARCEL SCHROER

Abonnement November Romeo

Veel reservisten krijgen November Romeo in ‘de lijn’ doorgestuurd. Maar dit gebeurt niet altijd. Voor iedereen bestaat de mogelijkheid om zich gratis te abonneren. Niet alleen reservisten, maar ook andere geïnteresseerden zoals beroepsmilitairen, familieleden of werkgevers. Aanmelding is simpel. Op onderstaande link kan iedereen zich inschrijven met een e-mailadres. Bij verschijning van November Romeo komt direct een bericht om de nieuwste editie online te openen. Abonnement stopzetten? Onder iedere mail van November Romeo staat de functie ‘uitschrijven’. In- of uitschrijven voor het abonnement is eenvoudig:
http://inschrijven.reservistenlandmacht.nl

Ook op intranet landmacht
In Mulan, het intranet van het Ministerie van Defensie, is November Romeo ook te vinden in het intranet portal reservisten CLAS. November Romeo heeft een opvallende button op deze pagina:
http://intranet.mindef.nl/kl/staf_clas/organisatie/eenheden_directies/kabinet/Landingspagina_Reservisten_KL/index.aspx

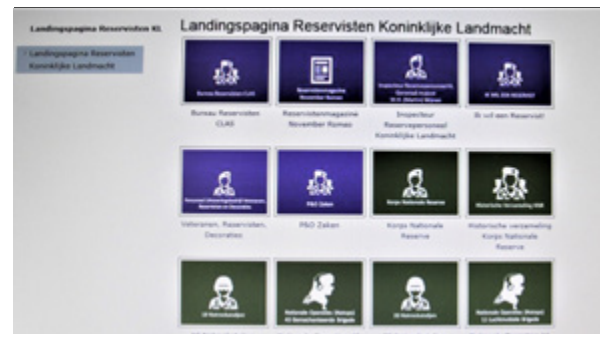

Centrale portal intranet CLAS over reservisten

Het Commando Landstrijdkrachten heeft op intranet een speciale landingspagina voor en over reservisten. Deze portal wijst snel de weg naar alle zaken die met reservisten te maken hebben. Met grote buttons in heldere iconen is alles overzichtelijk gepresenteerd. Alle landmachteenheden met reservisten hebben een button, evenals clustervragen als ‘Ik wil een reservist inzetten’ of ‘Hoe zit het met P&O/arbeidsvoorwaarden’. De portal helpt iedereen binnen CLAS om direct het juiste antwoord te krijgen over de inzet van, het omgaan met en de regelgeving rond reservisten. Ook actief dienende reservisten vinden er veel broninformatie.

FLEXIBILITEIT EN SLAGKRACHT

De gewijzigde (inter)nationale veiligheidssituatie is aanleiding voor Nederland om voor het eerst in vele decennia het budget voor Defensie te verhogen. De landmacht benut de extra fondsen via twee programma's: herstel balans en versterking slagkracht. Het in balans brengen is simpel gezegd het op orde brengen van achterstallig onderhoud en de organisatie weer in de juiste conditie brengen. Pas dan is er ruimte voor versterking van de slagkracht. Een juiste prioritering, want het is slecht bouwen als de fundering niet op orde is.

In het reservistendomein is van deze ontwikkelingen al het nodige te merken. Er is weer ruimte om oefeningen te organiseren en voldoende munitie om te schieten. Maar ook aan de volgende fase: versterking slagkracht doen we al mee. Dit voorjaar zijn al ruim 50 voormalig beroepsmilitairen aangesteld in de nieuwe categorie 'Reservist Operationele Capaciteit' (ROC). De voormalige voltijdscollega's blijven met hun kennis en ervaring als RESERVIST verbonden aan hun oorspronkelijke eenheid. Deze nieuwe flexibele schil van voormalig beroepspersoneel vergroot de slagkracht. Dit proces zit nog maar in de aanloopfase, er zit veel meer in het vat.

Ook het Korps Nationale Reserve, met zijn 2.900 mannen en vrouwen, gaat bijdragen aan de versterking van de slagkracht. De laatste tijd is achter de schermen hard gewerkt aan de uitwerking van het Functioneel Concept, dit is de transformatie van de natresbataljons tot Infanteriebataljons Bewaken en Beveiligen Korps Nationale Reserve. Dit omvat een meerjarig transformatieprogramma, dat na afronding voorziet in de inzet van deze reservisten als basiscapaciteit van de Koninklijke Landmacht binnen Nederland. De gevechtsbrigades krijgen hierdoor meer armslag voor hun groeiende internationale verplichtingen. In deze November Romeo leest u daarover meer.

Een ander hot topic binnen Defensie is het 'adaptief' zijn. Ik noem dat vooral 'flexibel' zijn om te kunnen inspelen op elke situatie die militair optreden verlangt. In deze November Romeo staat een artikel over het idee achter de adaptieve krijgsmacht.
In het verlengde ervan ook een verhaal over hoe de landmacht en een bedrijf elkaar kunnen vinden. Geregeld speelt de reservist, met zijn banden in zowel landmacht als bedrijfsleven, daarin een verbindende rol.

Geniet van deze bomvolle November Romeo en natuurlijk van de komende zomervakantie!

Kolonel Fulco H. Stallmann
Plaatsvervangend Inspecteur Reservepersoneel Koninklijke Landmacht

ONTWIKKELING INFANTERIEBATALJONS BEWAKEN EN BEVEILIGEN

De veiligheidssituatie vraagt steeds meer van de landmacht, zowel in Nederland als in NAVO- en EU-verband. Er is capaciteit nodig om de samenleving te beschermen tegen bedreigingen en risico's. De landmacht is druk bezig om hierop in te spelen. Onderdeel van de vernieuwingen is het Functioneel Concept Nationale Reserve (FC). Het FC voorziet in de transformatie van de huidige natresbataljons naar Infanteriebataljons Bewaken en Beveiligen Korps Nationale Reserve (IBBs). Deze krijgen, meer dan nu, een zelfstandige rol in bewakings- en beveiligingsopdrachten op Nederlands grondgebied. De kerntaak van de natres wordt daarmee verder aangescherpt.

TEKST: ELNT ROBERT WITSEN **FOTO'S:** KAP FRED WARMER, KPL1 MARCEL SCHROER

Nieuw is dat de IBBs geen extra capaciteit zijn, zoals de drie natresbataljons dat nu zijn in de brigades, maar dat zij uitgroeien tot basiscapaciteit van de Koninklijke Landmacht in nationale veiligheid. Voor de gevechtsbrigades betekent deze stap dat zij meer ruimte krijgen voor hun groeiende veiligheidstaken buiten Nederland. De toegenomen instabiliteit in veiligheid zet de beschikbare defensiecapaciteit onder druk. Om meer slagkracht te krijgen gaan de nieuwe Infanteriebataljons Bewaken en Beveiliging Korps Nationale Reserve (IBBs) straks de 'eerste reactie' vormen van de landmacht voor ondersteuning van civiele autoriteiten binnen de hoofdtaak in Nederland. IBB is een werknaam, hoe de bataljons in de toekomst gaan heten is nu nog niet bekend.

Uitvoeringsdetails volgen nog

Het FC is tot stand gekomen in een brede werkgroep waarin relevante partijen inhoudelijk betrokken zijn. In de planvorming heeft het FC al diverse stappen doorlopen en het is op 13 juni besproken in de Landmachtraad. De commandant landstrijdkrachten heeft ingestemd met de doelstellingen en ambities uit het FC. Nu komt het FC in de volgende fase: er gaan diverse werkgroepen van start die inzicht gaan geven in wat het betekent om het IBB te realiseren. Zo kan ander materieel nodig zijn, moeten opleidingen aangepast worden, veranderen doctrines, tactieken, technieken en procedures. Ook wordt onderzocht wat voor arbeidscontracten nodig zijn om de IBBs mogelijk te maken.

Over het hoe is al uitgebreid nagedacht en ook het proces van invoering zal steeds duidelijker worden. Er moet echter nog veel gebeuren en daarom verloopt het totale traject

in fases. Bij de ontwikkeling van de IBBs wordt nauw samengewerkt met functionarissen van de landmachtstaf en alle andere betrokkenen partijen. Zo zitten er leden uit alle natresbataljons in de klankbordgroep en in de eerdergenoemde werkgroepen die met de realisatie aan de slag gaan. Daarmee wordt het IBB breed gedragen. Ondanks de aanpassingen verandert er niets aan de hoofdtaak van het Korps Nationale Reserve: dat blijft bewaken en beveiligen in Nederland.

Ook snelle ‘6 uur notice to move’

Eén van de beoogde taken is, onder civiel gezag, het verlenen van militaire bijstand voor Terrorisme Gevolg Bestrijding (TGB). Als het IBB hiervoor basiscapaciteit dient te leveren in Nederland, dan moet bij een aanvraag tot inzet veel sneller dan nu gereageerd worden. In het nieuwe concept dient een deel van de militairen beschikbaar te zijn binnen 6 uur ‘notice to move’ (NTM). Binnen 6 uur staat het personeel op de opkomstlocatie gereed voor vertrek. Dat is heel snel. Vergelijk het met de vrijwillige brandweer, zodra de alarmbel rinkelt moet de brandweerman zijn reguliere werkzaamheden loslaten en opkomen voor actie. Deze snelle reactietermijn gaat gelden voor een deel van de reservisten, het zal niet op iedereen van toepassing worden!

Reageren met een 6 uur NTM betekent nogal wat. Voor de militaire organisatie, maar ook voor het thuisfront en de werkgever van de reservist. Om te ervaren hoe de IBB kan werken met de nieuwe reactietermijn gaat elk bataljon één pilotpeloton leveren.

De reservisten in dit peloton hebben aangegeven direct beschikbaar te zijn bij een alert. Zij zullen een bepaalde periode op een NTM van 6 uur staan. Zij moeten ook enkele aanvullende opleidingen met succes afronden, bijvoorbeeld in schietvaardigheid, om als gelijkwaardige partners te kunnen optreden in geweldsituaties met de politie/marechaussee. De eventueel gesignaleerde obstakels met de pilotpelotons vormen een leerproces. Daarna kan de invoering versnellen. In de tweede helft van dit jaar wordt gerapporteerd waar we staan met de ontwikkeling van de pilotpelotons. De landmachtstaf besluit dan of de gereedstelling op 1 januari 2019 haalbaar is.

Details volgen

De 6 uurs-eis is vooralsnog voorbehouden aan de pilotpelotons. Bij succes van de pilot, wordt dit uitgerold naar een groter deel binnen elk IBB. De streefdatum voor de complete gereedstelling van het FC is 2022. Wie niet in dat nieuwe 'supersnelle' deel gaat komen, blijft net als nu een militair met een oproepreactietermijn die langer is. De huidige eis is om binnen 48 uur natreseenheden gereed te hebben voor inzet en dat zal voor velen ook zo blijven.

De ontwikkeling valt onder het Bureau

Reservisten CLAS o.l.v. luitenant-kolonel André van Wijk. Projectofficier van het Functioneel Concept Nationale Reserve is voormalig bataljonscommandant 20 Natresbataljon luitenant-kolonel John Gödecke. Hij benadrukt dat het om planvorming gaat en dat diverse beslissingstappen nog genomen moeten worden: "Wat één en ander exact voor de deeltijd militair binnen het Korps Nationale Reserve gaat betekenen is nu nog niet te zeggen. Daarom heeft het nog geen zin om in de lijn vragen stellen zoals 'Wat betekent dit nu voor mij of mijn huidige functie?', maar dat de rol in nationale veiligheid van de Infanteriebataljons Bewaken en Beveiligen Korps Nationale Reserve met de vernieuwingen in de landmacht gaat meebewegen staat als een paal boven water."

Lkol John Gödecke informeert de compagniescommandanten en wisselt met hen van gedachten.

Wat is het verschil tussen het bestaande en nieuwe bataljon?
In de kern gaat het in de ontwikkeling naar IBBs om:

- Van extra capaciteit naar basiscapaciteit. De Infanteriebataljons Bewaken en Beveiligen Korps Nationale Reserve worden basiscapaciteit van het CLAS voor bewakings- en beveiligingsopdrachten in het kader van nationale veiligheid.
- Van compagniesniveau (compagniesgeleid pelotonsoptreden) naar bataljonsniveau (bataljonsgeleid compagniesoptreden).
- Het stafdetachement van het bataljon wordt een bataljonsstaf met een overeenkomstige samenstelling, organisatie en taakverdeling zoals van een regulier infanteriebataljon (met de gebruikelijke opbouw conform een S1, S2, S3 enzovoort). De nieuwe bataljonsstaf gaat zich vooral richten op het vertalen van bewakings- en beveiligingsopdrachten naar compagniesniveau en op het leiden, monitoren en evalueren van de uitvoering.
- Van regionale naar ook landelijke inzet.
- In organieke verbanden geformeerd optreden: de in te zetten eenheid wordt gevuld door verschillende IBB-eenheden. Hierbij is eenduidigheid van groot belang in 'tactic, technique and procedure', bevel- en commandovoering en leiderschap.

CC-Weekend: meedenken over invulling

Projectleider Ikol Gödecke presenteerde in maart tijdens het Compagniescommandanten en Second-weekend aan stafofficieren van de bataljons en compagnieën het stappenplan rond het nieuwe 'Functioneel Concept'. Naast informeren was het doel ook om terugkoppeling te krijgen. Na de presentatie gingen de officieren in syndicaten aan de slag om de randvoorwaarden, en het hoe in te voeren, voor de eigen eenheid in kaart te brengen. Elk bataljon presenteerde hierop zijn bevindingen. Het bleek een rijke bron te zijn. Luitenant-kolonel Gödecke: "Dit is precies waarop ik hoopte. Het leeft al in jullie hoofden. Er is de komende tijd veel werk te doen. Roep dit in je compagnie ook rond, we gaan veel eigen mensen nodig hebben om te komen tot de nieuwe IBBs."

Vragen
Wie meer wil weten wat over de volgende fasen in het IBB kan contact opnemen met luitenant Abeltje Tromp van de projectgroep: AJ.Tromp@mindef.nl
Informatie op intranet Defensie: http://dwrd.mindef.nl/sites/SWR005084

ONTWIKKELEN NIEUWE FUNCTIE ‘KAZERNECOMMANDANT’

De Individuele Inzet Reservisten (IIR) loopt als een trein. Kandidaten blijven soms in dezelfde rang, maar geregeld krijgen ze meer sterren op de schouders in verband met het vereiste kennis/ervaringsniveau van de functie. Een mooi voorbeeld is Duco Braun. Hij is naast bataljonsadjudant van 20 Natresbataljon ook tijdelijk commandant van de Koningin Beatrixkazerne in Den Haag in de rang van luitenant-kolonel. Een IIR met een transformatie naar overste op basis van militaire ervaring en civiele competenties. De tijdelijke overste is de ‘huisbaas’ van zo’n 1.100 bewoners uit diverse Defensie-onderdelen.

TEKST: ELNT ROBERT WITSEN **FOTO'S:** KAP FRED WARMER

Adjudant Duco Braun is een bekend gezicht in het Korps Nationale Reserve. Een aantal jaren geleden verkocht hij zijn bedrijf en sindsdien leeft hij van de opbrengst. De voormalig ondernemer staat altijd open voor nieuwe kansen en stilzitten is niet zijn ding. 'Alleen vakantie vieren gaat ook vervelen' is zijn ervaring. De rol van bataljonsadjudant vergt ongeveer twee dagen per week en Duco zocht naar mogelijkheden om zijn extra tijd binnen Defensie in te zetten. De eerste kans met een IIR kwam in de periode september 2016-april 2017 toen hij in de rang van kapitein een half jaar werd ingezet als projectofficier voor het uit te bouwen 'FPS2 uitstromers CS- en CSS eenheden aanstellen als Reservist Operationele Capaciteit'.

Naast bataljonsfunctie

Aansluitend kwam per mei 2017 een nieuwe IIR in beeld: 'Projectmedewerker Facility Management/ EAC, Kwartiermaker'. De taak van Eerst Aanwezend Commandant (EAC) is een nevenfunctie van de hoogste militair op een kazerne. In de praktijk blijkt EAC op diverse militaire locaties een grote aanslag te plegen op de beschikbare tijd binnen de hoofdfunctie. Dit wordt als ongewenst ervaren en een pilot is gestart om te zien of de EAC-taak, die van 'kazernecommandant', is los te transformeren naar een zelfstandig functie. Voor de Koningin Beatrixkazerne in Den Haag en de locatie Eygelshoven ontstond de behoefte om de EAC-rol als separate functie in te vullen. Men zocht voor de pilot via IIR een geschikte reservist voor drie dagen per week.

Deze kwartiermaker betrof een luitenant-kolonel functie. Hoe kwam bataljonsadjudant Braun in beeld? Hij legt uit: “In de staf van het bataljon ben ik al jaren bekend met de operationele procedures binnen de krijgsmacht. Daarnaast kon ik uit mijn ervaring als zelfstandig ondernemer diverse competenties laten zien als leidinggeven, besluitvaardigheid, planningscapaciteiten en het nemen van initiatief. Veel gestelde eisen voor deze functie vielen bij mij op zijn plaats. Bijkomend voordeel is dat het natresbataljon ook op een Haagse kazerne ligt, maar dit gaf niet de doorslag. Bovendien passen de drie dagen in de week goed bij de beschikbare tijd, zodat ik mijn functie als bataljonsadjudant gewoon kan blijven vervullen.”

Bouwen aan nieuwe functie

In de IIR-eis staat dat ‘De reservist optreedt als kwartiermaker voor de toekomstig te selecteren Eerst Aanwezend Commandant. Het betreft geen waarneming, maar het opzetten van de EAC-rol en het ontwikkelen van een effectief netwerk op deze locaties’. Deze omschrijving maakt direct duidelijk dat het niet gaat om instappen in een gebaand pad, maar om het nemen en uitwerken van initiatieven om tot een goed werkend functiemodel te komen van zelfstandig kazernecommandant.

Een situatie die de doorpakker Braun op het lijf is geschreven. Braun: “De Beatrix is een bijzonder operationele kazerne. De keuken van Paresto is hier nagenoeg 24/7 open, omdat de gebruikers volcontinudiensten draaien. Denk aan Marechaussee, veiligheidsdiensten en andere takken van sport binnen Defensie. Het gaat vaak om vertrouwelijke operaties en deze kazerne stelt extra hoge eisen aan de veiligheidsvoorzieningen.”

Duizendpoot

Hoewel een vrij nieuw gebouw stond de Beatrixkazerne eerder op de lijst van af te stoten Defensie-locaties. Die stap is voorlopig in de wachtkamer gezet en de kazerne blijft nog ruim vijf jaar open. Het besluit betekende dat investeringen en uitbreidingen noodzakelijk zijn. Er wordt volop gebouwd om een groeiend aantal kazernebewoners te faciliteren.

Gevraagd naar zijn dagtaak antwoordt Braun dat dit bijna onmogelijk is: “Je hebt te maken met vele faciliterende diensten, intern en extern, die een kazerne draaiend houden. Van de wacht tot en met het onderhoud. In deze rol heb je veel te maken met het Defensie Ondersteuningscommando, het voormalige CDC. Omdat de kazerne wordt gemoderniseerd en uitgebreid komt er ook een heel scala bouwactiviteiten op je af. Kortom, een functie als die van een duizendpoot. Het past me prima. En dat bleek wederzijds, want ik heb verlenging van de IIR gekregen tot december van dit jaar.”

10e editie Korpsconcert Fanfare Korps Nationale Reserve

Het was een korpsconcert van ronde getallen op zaterdagavond 24 maart. Met de 10e editie een lustrumjaar en met 600 bezoekers een volle bak in De Flint, Amersfoort. Hiervan waren 175 genodigden van het Korps Nationale Reserve. Militairen uit diverse krijgsmachtonderdelen waren, vaak met partner, aanwezig om de muzikale happening bij te wonen. Hen wachtte een afwisselend muzikaal programma van de Fanfare Korps Nationale Reserve (FKNR).

TEKST: ELNT ROBERT WITSEN **FOTO'S:** KAP FRED WARMER

Luitenant-kolonel Hans Berding, korpscommandant, opende en praatte de zaal kort bij over de rol van zijn korps in nationale veiligheid. Hij benadrukte het bijzondere feit dat het korps het enige regiment is in de landmacht met een eigen fanfare: "Uniek, maar het gaat er nu om dat u gaat genieten van dit grote jaarlijkse muzikale optreden. Het lustrum van 10 jaar bewijst dat dit korpsconcert een vaste plaats in onze tradities heeft veroverd."
De fanfare bood haar toehoorders een harmonieus spel tussen verschillende instrumenten, waarbij ook de tamboers hun moment kregen. Het openingsprogramma werd traditiegetrouw afgerond met de 'Defileermars Korps Nationale Reserve'. Bij het spelen hiervan stonden militairen uit het korps in de houding bij het luisteren naar hun defileermars.

Belle Perez: 'Strak in het pak met militairen'

In het korpsconcert is altijd ruimte voor een gastoptreden. Dit was ingeroosterd voor het tweede deel van het programma. Na de pauze betrad zangeres Belle Perez het podium. Met pakkende nummers in harmonieus samenspel met de FKNR bracht zij de zaal swingend Spaans gebeuren. De ervaren entertainer toonde gevoel voor timing, in de opening "Deze nacht gaan we over naar zomertijd, maar ga jullie nu al naar zomerse sferen brengen".

Met een aanstekelijk enthousiasme kreeg Belle de zaal in beweging met nummers als Besame Mucho, Enamorada of El Mundo Bailando. De FKNR liet zien dat zij ook in populaire muziek van alle markten thuis is. Belle Perez gaf geregeld blijk van een dosis humor: “Toen ik de boeking kreeg om met jullie op te treden vroeg ik ‘Wat is de dresscode voor deze avond’. Ik kreeg als antwoord ‘De militairen zitten strak in het pak’. Ik heb me daaraan aangepast.” De beelden spreken voor zich.

Afscheid chef-dirigent Harrie Wijenberg

Na zes jaar de FKNR te hebben gedirigeerd, nam chef-dirigent Harrie Wijenberg afscheid in april 2018. Hierdoor was het Korpsconcert in De Flint zijn laatste grote optreden in die rol. Na afloop kwam overste Hans Berding, korpscommandant Korps Nationale Reserve (KNR), op het podium om Harrie in het zonnetje te zetten. Naast een dankwoord voor het werk van Wijenberg, kreeg hij uit handen van de korpscommandant het Delfts Blauwe Bord KNR uitgereikt. Dit is een genummerd bord dat is voorbehouden aan mensen die zich extra verdienstelijk hebben gemaakt voor het korps.

PLAATSVERVANGEND GROEPSCOMMANDANT EN BIJNA DIERENARTS

Bij Defensie werken circa tien reservisten als dierenarts. Misschien onbekend, maar zij leveren bijvoorbeeld een belangrijke bijdrage aan buitenlandse militaire missies. Denk aan preventie en hygiëne, het voorkomen van ziekten, en de zorg voor bewakings- en speurhonden. Eén van die aspirant dierenartsen is korporaal Stefan Leinenga van 10 Natresbataljon. Hij studeert voor dierenarts.

Plv groepscommandant Stefan Leinenga.

TEKST: KAP FRED WARMER **FOTO'S:** MCD en KAP FRED WARMER

Volgens Stefan Leinenga, die in de laatste fase zit van zijn studie diergeneeskunde - veterinaire volksgezondheid, heeft een dierenarts toegevoegde waarde: "Naast diergeneeskunde worden wij betrokken bij de preventieve gezondheidszorg voor militairen. Wij kijken hoe we kunnen helpen het personeel gezond te houden. Veel ziektes die mensen treffen komen oorspronkelijk van dieren. Eén van die zoönoses is Q-koorts, maar denk ook aan de ziekte van Lyme." Als materieel uit missiegebieden of van buitenlandse oefeningen terugkomt naar Nederland kan een gevaarlijk virus voor mens en dier worden meegebracht. Maar ook dichterbij huis, bij inzet in Oost-Europa bijvoorbeeld, bestaat het risico om onbedoeld mond-en-klauwzeer besmetting mee te nemen. Een uitbraak hiervan geeft enorm veel schade. De dierenarts controleert daarom al het materieel dat uit een risicogebied terugkomt, en soms ook het personeel, op besmettelijke ziekten.

Veelzijdig inzetbaar

Leinenga: "Ik ben plaatsvervangend groepscommandant bij 10 Natresbataljon. Daarnaast ben ik vanuit mijn studie ook werkzaam binnen het Defensity College. De landmacht zet mij in bij eenheden waar ik mee kan werken aan onderwerpen en projecten die aansluiten op mijn studie. Erg leuk en afwisselend werk en prima te combineren met mijn studie en natrestaken." Voor Stefan is het

een dilemma om straks, na zijn afstuderen, een keus te maken tussen reservist dierenarts of een vervolgfunctie bij een peloton van het Korps Nationale Reserve: “Het is beide erg leuk om te doen. Het groene werk, operationeel bezig zijn, de oefeningen en kameraadschap tegenover mijn specialisatie als dierenarts. Een combinatie zou de gouden middenweg zijn.”

In de krijgsmacht zijn er per brigade twee reservisten functies voor een dierenarts te vinden, drie bij 1CMI Co en bij Staf CLAS en het Cavalerie Ere-Escorte elk één. Ook bij het Legerkorps komt binnenkort een functie voor een reservist dierenarts. Aan nieuwe aanwas wordt gewerkt, maar toch heeft Nederland een laag aantal dierenartsen binnen de NAVO. Het US Army Veterinary Corps bestaat uit 780 veterinairen en onderofficieren. Zelfs een kleine krijgsmacht als België heeft 14 beroepsfuncties. Een dierenarts adviseert ook over veterinaire zaken. In Afghanistan bijvoorbeeld over de inzet van ezels door het Korps Mariniers. Ook het Provinciaal Reconstructie Team (PRT) zette hier dierenartsen en assistenten in tijdens bezoeken aan dorpen. Er werden ezels, schapen, koeien, geiten behandeld en adviezen gegeven aan de eigenaren in het kader van het winnen van ‘hearts & minds’ van de bevolking. Momenteel is er ondersteuning van dierenartsen bij de inzet van speurhonden in Mali, vooral om deze gezond te houden in het extreme klimaat.

Bijdrage aan gevechtskracht

De dierenarts bij Defensie is al lang niet meer de ouderwetse ‘paardenarts’. “Voor het Cavalerie Ere-Escorte vervullen dierenartsen nog steeds de klassieke rol. Tijdens Prinsjesdag zijn er deskundigen aanwezig om bij calamiteiten met paarden direct te kunnen optreden. Ook verleen ik steun tijdens de Militaire Prestatietocht Te Paard op de Veluwe. Voor mij leerzaam en ook genieten”, zegt Stefan die eraan toevoegt: “Veel kennis van paarden is binnen Defensie verdwenen, maar dit wordt gereactiveerd.

Cavalerie
Ere-Escorte

Militaire Prestatietocht
Te Paard

Zoektocht naar
Anne Faber

De groep militaire dierenartsen o.l.v. kolonel Steltenpool heeft op verzoek van het Korps Mariniers een pakpaardencursus ontwikkeld en deze draait al een aantal jaren. Ook bij andere eenheden kan een lastdier om munitie of communicatieapparatuur te dragen tactische voordelen opleveren. Tijdens missies zijn lastdieren vrijwel altijd inzetbaar, ook als de techniek het laat afweten door slechte weersomstandigheden. Ze ontlasten militairen van zwaar sjouwwerk en dragen bij aan een optimale gevechtsgereedheid. Dat besef groeit."

Leinenga memoreert een recente inzet, waarbij er een beroep werd gedaan op het Korps Nationale Reserve: "Vorig jaar oktober kwam het verzoek of ik beschikbaar was om deel te nemen aan de zoektocht naar Anne Faber. Zij was al enige tijd vermist en Defensie werd ingeschakeld om te zoeken. Hiervoor werd bij twee natrescompagnieën een verzoek neergelegd. Ik verbouwde mijn agenda en meldde me aan voor inzet op maandag. Die zondag hebben veel natrescollega's overleg gevoerd met hun werkgever. Ze waren erbij, en het toont hun grote betrokkenheid bij de landmacht. De hele maandag hebben we gezocht, op linie door bospercelen en in de tuinen van huizen. Het heeft de uitkomst helaas niet kunnen veranderen, maar de directe beschikbaarheid bewijst wel de positieve mentaliteit in het korps."

WIJ BESCHERMEN WAT ONS DIERBAAR IS

Rond 1980 voerde de Nationale Reserve een wervingscampagne met als slogan 'Beschermen van wat je dierbaar is'. Het beeld was een groot edelhert met daaromheen foto's van taken van de Nationale Reserve. Het was een enorm succesvolle campagne. Tijdens het Korpsdiner Officieren op 13 april 2018 in de Legerplaats Stroe gaf korpscommandant luitenant-kolonel Hans Berding als kwinkslag dat de krijgsmacht 'onze' voormalige reservistenslogan in 2018 weer prominent op de voorgrond brengt.

TEKST: ELNT ROBERT WITSEN **FOTO'S:** KAP FRED WARMER

Daarop nam majoor Aarnout Mijling van 1CMI Co kort het woord. Hij gaf als toelichting dat een projectteam van communicatiespecialisten onder leiding van DCo (Directie Communicatie) in 2015 startte met het vinden van HET VERHAAL over Defensie om haar draagvlak verder te vergroten. Dàt wat wij met elkaar binnen en buiten Defensie voelden en vertelden. Tijdens het onderzoek en gevoerde interviews krijgsmachtbreed in alle rangen, burgerpersoneel en platforms die Defensie rijk is klonken de woorden 'beschermen' en 'dierbaar' veelvuldig en ook spontaan. Zowel bij militairen als bijvoorbeeld geïnterviewde hulpdiensten en vertegenwoordigers van het bedrijfsleven.

Sterke kapstok

"Dat 'beschermen wat je dierbaar is' voelde het Korps Nationale Reserve zo'n 40 jaar geleden al prima aan. Deze woorden zijn in de corporate boodschap van Defensie dominant opgenomen en verrijkt met 'WIJ' en 'ONS' om het gezamenlijke karakter uit te blijven stralen. Want WIJ allen deelden dit met gevoel en passie over de krijgsmacht" volgens Mijling: "Daarmee kon iedereen de collectieve en eigen beleving onder wat je onder 'Beschermen' ziet en voelt persoonlijk doorvertellen. Voordat wij definitief voor de corporate tekst en slogan kozen, heeft dat een aantal besluitmomenten op alle niveaus steeds weten te doorstaan."

In de Strategieagenda en corporate boodschappen van Defensie staan de woorden ‘Beschermen’ en ‘Dierbaar’ nu prominent als ijkpunten voor ons gezamenlijke gevoel en daarmee eenduidige boodschap. Mijling: “Wij beschermen wat ons dierbaar is. Als een militaire taak, maar ook als persoon die naasten wil beschermen. Sommige dingen zijn tijdloos. Ik vind het een sterke kapstok om het verhaal over Defensie lading te geven en aan elkaar en iedereen die het extern wil horen door te geven. Als wij allen dàt eenduidig blijven doorvertellen dan treft het doel. Dan vertegenwoordigen wij als ambassadeurs overal en altijd het gezamenlijke team-gevoel, dat wat wij allen voelen, waarvoor wij staan en wat wij elkaar binnen en buiten Defensie willen doorgeven!”

Corporate story Defensie
Defensie beschermt wat ons dierbaar is. Dat is de titel van de corporate story van Defensie. Met deze corporate story vertellen we op een aansprekende manier waarom Defensie er is, wat ons bindt en waar we voor staan. Het verhaal is tot stand gekomen dankzij de medewerking van vele medewerkers. De film ‘Het verhaal van Defensie’ kunt u bekijken via Internet op de werkplek: defensie.nl/overdefensie/inhoud/verhaal-van-defensie

Majoor Aarnout Mijling van 1 CMI Co.

TIJDENS 25-UURS OEFENING 30C- EN 30E-COMPAGNIE:

‘ROLEPLAYERS’ GEVEN OEFENING REALISTISCHE MEERWAARDE

Een dreigende radioactieve besmetting door een ongeluk met een kernreactor. Dat was de situatie waarin Charlie- en Echo-compagnie van 30 Natresbataljon een 25-uurs oefening draaiden op 23/24 maart. Er was werk aan de winkel voor de oefenende pelotons in Best, Oirschot en Spoordonk , want er waren veel scenario’s opgenomen. Hierin speelde een flinke groep ‘roleplayers’een waardevolle rol.

30NB
ROLEPLAY

TEKST: ELNT ROBERT WITSEN en TLNT TON CUIJTEN **FOTO'S:** SECTIE COM 13 LICHTE BRIGADE

De compagnieën betraden een gebied waarin de bevolking jodiumtabletten kreeg uitgereikt en geëvacueerd moest worden. In het scenario werden distributiecentra van noodzakelijke medicijnen bewaakt en beveiligd. Terwijl patrouilles actief waren in het crisisgebied om de orde te bewaren en eventueel op te treden tegen plunderaars.

Vanaf eerste minuut aan de bak

Om een oefening zo echt en leerzaam mogelijk te maken zijn scenario's met roleplayers essentieel. Deze maken situaties realistisch voor de oefenende militairen. Hiervoor werden ruim dertig collega-militairen elders uit het natresbataljon ingezet. Het grote voordeel van mensen uit eigen gelederen is dat zij de skills en drills van de oefenende eenheid kennen. Juist daarom zullen zij met hun 'subversieve acties' het de collega's zo lastig mogelijk maken. Tweede luitenant Ton Cuijten was verantwoordelijk voor de scenario's en het aansturen daarvan. "Daarbij bleef ik dicht bij de praktijk met vragen als: Wat vind je zelf belangrijk? Hoe zou je zelf getraind willen worden? Waar leren mensen het meeste van? Hoe ervaart de militair op wacht een oefening? Hoe maak ik het zo realistisch en uitdagend mogelijk? Hoe behaal ik zoveel mogelijk leerwinst op de niveaus I, II en III?"

Hij vervolgt met: "Nonex, de kreet om een moment buiten de oefening geplaatst te

worden, is zo flauw. Vanaf de eerste minuut dat de oefening loopt, ben je ervan. Daarom is ervoor gekozen om de mensen vanaf het eerste moment, al tijdens de verplaatsing van de pelotons naar de locaties, met scenario's te confronteren. Dus niet pas als alles opgebouwd is en iedereen operationeel is, maar vanaf het begin. Zo was er langs de verplaatsingsroute al media aanwezig bij de komst van de militairen en reageerden burgers op hun aanwezigheid. Dat waren acties van de roleplayers."

Leren informatie te delen

In de scenario's had elke man en vrouw van de roleplay één vaste rol, volgens een doorlopende verhaallijn. Hierdoor groeiden zij sterker in hun rol en werden ze herkenbaar. Ze zijn niet steeds een ander personage en wekten geen verwarring bij de oefenende pelotons. In totaal zijn er 150 scenario's gedraaid in minder dan 20 uur! Cuijten: "Dat is veel om te coördineren, maar voor iedereen bleek het prima te doen, mits de evaluatie goed gepland is. Dat

wil zeggen; kort en bondig met voldoende aanwezige collega's van Opleiding &Training. Ook later werd nog uitvoerig nabesproken. Dit leidt tot effectieve benutting van de beperkte oefentijd."

Een belangrijk leermoment was het verkrijgen van meer informatie en het delen ervan met andere eenheden. Cuijten: "Informatie verzamelen heeft meer waarde als je dit vervolgens ook deelt. Niet alleen binnen de eigen groep, maar met alle relevante eenheden. Dit is een continu verbeterpunt. Door te trainen ontstaat meer inzicht in de noodzaak van informatie verzamelen en te delen. Alleen door een oefening zo realistisch mogelijk te maken, stuit je op zaken waarmee je normaal geen rekening houdt. Met een groot team aan roleplay, goed doordachte scenario's en een constante verhaallijn hebben we de pelotons weten te prikkelen. Juist dan behaal je leerwinst en daar gaat het om!"

TAARTSNIJDEN MET KLEWANG IN 1940

MAJOOR VAN LOO FILMSTER VRIJWILLIGE LANDSTORM IN JOURNAAL

Ooit was Haarlem een belangrijke garnizoensstad. Met twee kazernes maakten militairen deel uit van het straatbeeld, inclusief de Vrijwillige Landstorm. Van de geschiedenis van deze Vrijwillige Landstorm is maar weinig bewaard gebleven. Een uitzondering is het levensverhaal van majoor van Loo, commandant van het 2e Depot Bataljon Vrijwillige Landstorm Korps Motordienst te Haarlem. Van hem bestaat een unieke collectie film, foto, uitrustingsstukken en uniformen. Hij blijft daarmee de voormalige Vrijwillige Landstormers een gezicht geven en hun tradities in ere houden.

De Motordienst werd op 12 juli 1915 opgericht en later hernoemd in Depot Motordienst of DMD. Omdat de behoefte aan militaire chauffeurs steeds groter werd door de motorisering van het veldleger en om over voldoende reservechauffeurs te kunnen beschikken, werd op 27 januari 1920 het Vrijwillige Landstormkorps Motordienst of VLMd opgericht. In 1921 werd het Depot van de Motordienst omgedoopt in "Schoolcompagnie van de Motordienst", in de wandeling MAS geheten. In september 1922 verhuisde de compagnie van Delft naar de Ripperdakazerne in Haarlem. De MAS werd op 1 januari 1936 omgevormd in het Korps Motordienst of KMD. De voornaamste taak tijdens vredestijd van de motordienst was het opleiden van chauffeurs. De staf, 1e Compagnie en 2e Compagnie waren gevestigd te Haarlem. De oorlogstaak van de Motordienst was de dagelijkse aanvoer van levensmiddelen en munitie naar de stellingen en het afvoeren van gewonden en krijgsgevangen van het front.

2e Depot Bataljon Vrijwillige Landstorm Korps Motordienst

Majoor van Loo werd in 1936 bevorderd tot majoor bij het Vrijwillige Landstorm Korps Motordienst en aangesteld als commandant van het 2e Depot Bataljon Vrijwillige Landstorm Korps Motordienst te Haarlem. Jacob Govert Johannes van Loo werd geboren op 15 maart 1886 in Den Haag, hij diende eerst bij de afdeling Militaire cartografie voordat hij commandant werd bij de motordienst. Toen op dinsdag 29 augustus 1939, door de algemene mobilisatie, circa 12.000 voertuigen gevorderd moesten worden, braken drukke tijden aan voor het VLMd en majoor Van Loon met zijn mannen. De gevorderde vrachtauto's werden door chauffeurs van het KMD of het VLMd naar mobilisatiecentra gebracht. Daar werden de voertuigen in grijs-groene legerkleur gespoten en voorzien van oranje nummerborden.

Taartenactie Moederdag 1940

Moederdag viel in 1940 op zondag 12 mei. De Nederlandse Banketbakkers Vereniging had als een soort van 'hart onder de riem steken' willekeurig 1.000 bonnen verdeeld onder de gemobiliseerde soldaten in Nederland. Wie zo'n geluksvogel was, kon de bon opsturen naar de vereniging en die regelde de uitlevering van een taart bij de familie van de militair. Of dat uiteindelijk echt gebeurd is, moet worden betwijfeld, want op 10 mei brak de oorlog uit en op Moederdag werd er hard gevochten in Nederland.

Voorafgaand besloot Polygoon-Profilti, de maker van het Polygoon Journaal en gevestigd in Haarlem, een film te maken over de taartenactie voor de gemobiliseerde militairen. Majoor Van Loo is hiervoor benaderd. Hij had enige maanden daarvoor tijdens het kerstdiner 1939 ook al de hoofdrol vertolkte in een Polygoon-opname, waarin te zien is dat alle soldaten gans te eten kregen. Majoor van Loo hield in deze Polygoon film een toespraak over het feit dat het een unicum is dat de soldaten gans krijgen en vooral niet moeten verwachten dat dit vaker zal gebeuren. In de 'taartenfilm', geschoten in de Koudenhorn kazerne, acteert Van Loon opnieuw. Hij spreekt de manschappen van de Vrijwillige Landstorm toe en snijdt dan met zijn klewang de taart aan.

Tragische dood

In de meidagen van 1940 blijft van Loo in de Ripperdakazerne. Als ze het nieuws van de capitulatie van Nederland vernemen op de kazerne, zijn er twee Joodse officieren die

met hun dienstpistool een einde maken aan hun leven. De Duitsers vragen nog wel of van Loo vanwege zijn militaire kennis voor hen wil komen werken, maar dat weigert hij. Als 'dank' voor de ingeleverde wapens mag hij zijn stormdolk houden. Zo kwam hij thuis te zitten, in Den Haag. Na al die jaren met een goed salaris, kreeg hij het nu heel slecht. Toen de voedseldroppings kwamen in 1945, was hij zo uitgehongerd, dat zijn ingewanden de plotselinge overdaad van voedsel niet aankonden. Na twee dagen van hevige buikpijn is hij overleden op 8 maart 1945 als gevolg van een darmknoop. Zijn vrouw kon dat niet verwerken; zij pleegde korte tijd later zelfmoord.

Tijdens zijn diensttijd werd hij onderscheiden met het officierskruis voor 30 jaar trouwe dienst en het Mobilisatiekruis1914-1918. In december 2015 werd hij postuum onderscheiden met het Mobilisatie-Oorlogskruis voor zijn diensten tijdens de mobilisatie van 1939-1940.

Haarlems Dagblad 1940

MOEDERDAG IN HET TEEKEN DER MOBILISATIE

Een aardig idee van de Nederlandsche Banketbakkersvereeniging

Dezer dagen heeft de Nederlandsche Banketbakkersvereeniging aan een duizendtal willekeurig over de geheele weermacht verspreide gemobiliseerden, een bon toegezonden. „U bent een geluksvogel", aldus de aanhef van deze bon. „U behoort tot de duizend gemobiliseerden, die een taart krijgen". De geluksvogels zenden de bon, ingevuld met naam en adres van hun moeder, vrouw of meisje, — dat moeten ze zelf uitmaken — aan de Nederlandsche Banketbakkersvereeniging en deze zorgt er voor, dat op Moederdag (Zondag 12 Mei) aan dit adres door een harer leden een keurige taart gratis wordt afgeleverd. De banketbakkers hebben zich steeds goede propagandisten voor den Moederdag getoond. En voor de aan dezen feestdag verbonden taart niet minder.

Majoor J.G.J. van Loo

Ripperdakazerne. Kolonel A.A.M. van Loon (rechts) wenst zijn opvolger als commandant van de motordienst, luitenant-kolonel H. Polis, geluk.

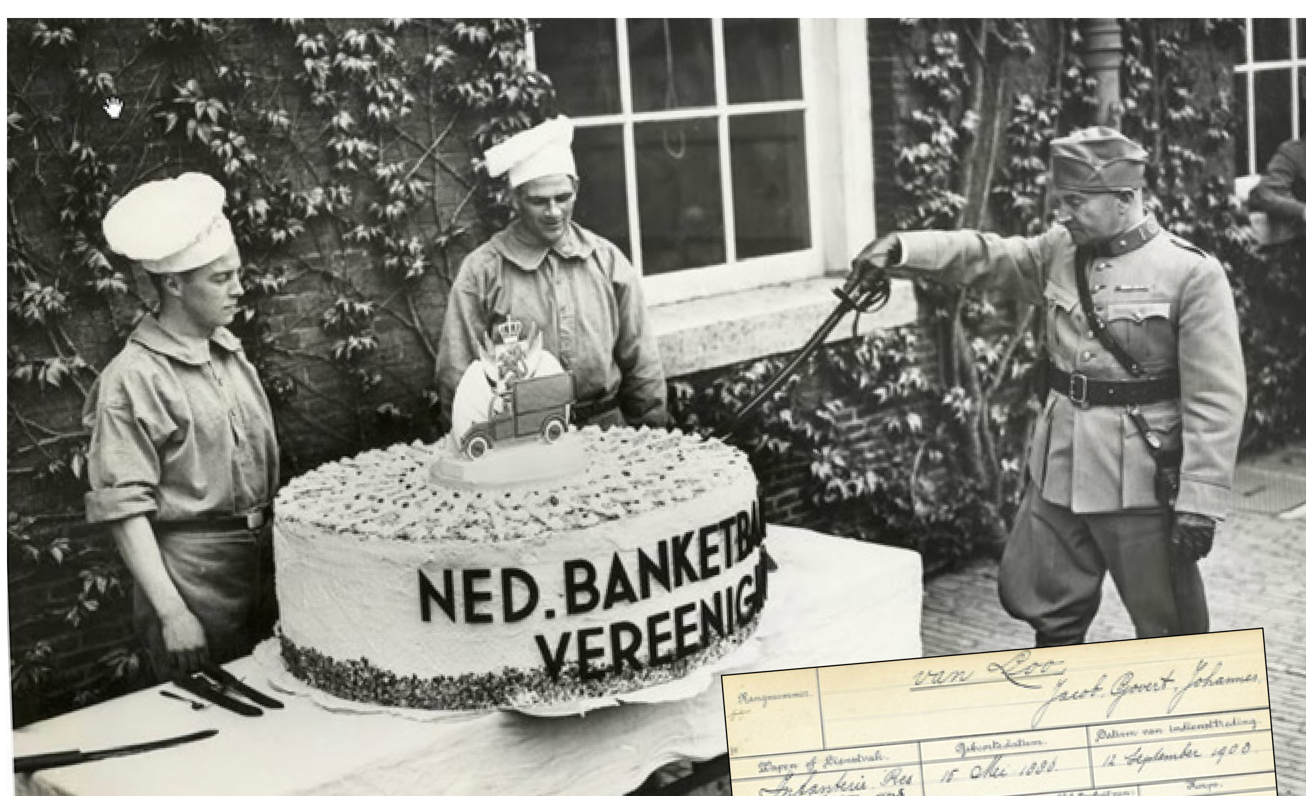

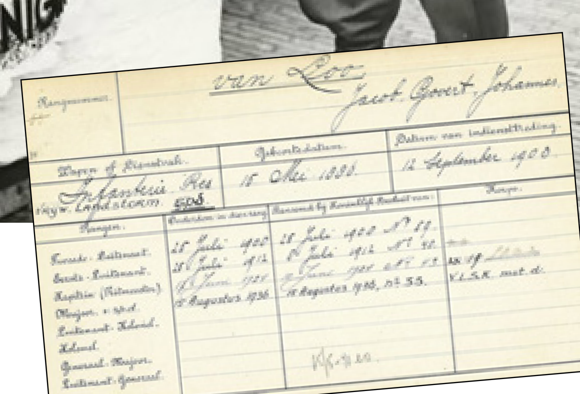

Bert Jan in zijn privemuseum met Van Loo.

Compleet te bewonderen

Degene die verantwoordelijk is voor het bijeenbrengen van deze unieke collectie is meidagen 1940 militaria verzamelaar Bert jan Dierink uit Diepenheim. Hij kreeg de complete uitrusting van majoor Van Loo van diens kleinzoon. Deze had het uniform helemaal compleet, inclusief de namenetiketten, medailles, het holster, het magazijntasje voor de revolver, de stormdolk, de klewang en zelfs het zogeheten bokkentuig. Het speurwerk voerde Dierink voorts naar verschillende archieven in het land, onder meer het nationaal archief in Den Haag, waar hij nog veel meer te weten kwam over Van Loo. Deze bijzonder collectie is nog verder aangevuld met unieke filmbeelden van het Polygoonjournaal en vele foto's en documenten. Een complete collectie over één militair is zeer bijzonder. Menig militair museum is er jaloers op.

Voor informatie of vragen:
bjdierink@caiway.nl

u kunt hier de unieke filmjes bekijken:

Motordienst Haarlem mei 1940 majoor van Loo taart snijden

https://www.youtube.com/watch?time_continue=58&v=LKoPpAlB4VM

Kerstdiner van het tweede depot Bataljon Motordienst te Haarlem

https://youtu.be/s6I03rLoq1c

RESERVISTEN KRIJGEN GROTERE ROL BINNEN DEFENSIE

De dynamische wereld waarin we leven maakt dat veiligheidsrisico's complexer en diffuser worden, en daarmee moeilijk voorspelbaar. Niet alles is te voorzien, niet elke benodigde kwaliteit of kwantiteit is structureel in te bedden in Defensie. De Adaptieve Krijgsmacht is een Nederlandse vertaling van het internationaal omarmde Total Force concept. Dit is een militaire doctrine gericht op flexibilisering en duurzame samenwerking met actoren in de samenleving. Hiermee kan Defensie sneller anticiperen en reageren op risico's en piekmomenten. Dit is vereist om effectief te blijven opereren. Maar wat betekent adaptief eigenlijk?

Militair en civiel personeel werkt samen tijdens een calamiteitenoefening van het Centraal Militair Hospitaal in Utrecht

TEKST: KAP FRED WARMER **FOTO'S:** CLAS EN KAP FRED WARMER

Het dreigingsbeeld verandert snel en Nederland moet rekening houden met eventuele situaties, waarvan de hoop was dat die in 21e eeuw niet meer in Europa zouden voorkomen. Naast de asymmetrische oorlogvoering aan de oostgrenzen van Europa zien we verstoringen en vijandige activiteiten in het informatie domein zoals cyberaanvallen. Onzekerheid is de enige constante. De kern van het Total Force concept ligt in de creatie van een flexibele schil om de organisatie, het inzetten van reservisten en een flexibel personeelsbestand. Uitwisseling van personeel en een sterke verankering in de samenleving zijn verder belangrijke inrichtings- en bedrijfsvoeringsprincipes om de flexibiliteit te vergroten. Samenvattend: een flexibelere krijgsmacht die veel nauwer met de samenleving is verbonden. Dat is het doel dat Defensie de komende jaren wil bereiken.

Voldoende militaire middelen en operationeel vermogen

De zorg bestaat of Nederland ook in de toekomst nog over voldoende militaire middelen en operationeel vermogen beschikt om allerlei crises serieus het hoofd te bieden. Een Adaptieve krijgsmacht is geen alternatief voor internationale integratie en samenwerking, maar vult aan en heeft specifiek betrekking op nationale 'eigen' capaciteiten. Een Adaptieve krijgsmacht

gaat verder dan reservisten, verder dan een flexibel personeelsbeleid en heeft niet alleen betrekking op de krijgsmacht. Het gaat om het verbinden van het potentiële operationele vermogen van de gehele Nederlandse samenleving. Het vergroten van de adaptiviteit van de organisatie is een van de grootste uitdagingen van de komende tijd. De Nederlandse krijgsmacht heeft drie hoofdtaken: het beschermen van eigen grondgebied en dat van bondgenoten, het bevorderen van (internationale) rechtsorde en stabiliteit en het leveren van bijstand bij rampen en crises.

Grotere rol voor reservisten

De adaptieve krijgsmacht gaat over veel meer dan reservisten, maar ze gaan wel een belangrijke rol spelen. Door de inzet van meer reservisten zal de capaciteit van de krijgsmacht uitgebreid en verbreed worden. Een mooi voorbeeld van nieuwe ontwikkelingen op dat gebied is de nieuwe categorie reservisten in de landmacht; de Reservist 'Operationele Capaciteit'. Dit is een nieuwe groep naast de bestaande categorieën 'Reservist Militaire Taken' (voor de derde hoofdtaak) en 'Reservist Specifieke Deskundigheid'. Met deze nieuwe categorie kunnen uitstromende beroepsmilitairen als reservist aan hun oude 'moedereenheden' worden gekoppeld zonder dat dit leidt tot verdringing van zittend personeel. Op deze manier blijven kennis en ervaring verbonden en wordt een flexibele personeelscomponent toegevoegd aan het bestand van vast personeel in de landmacht. Hierdoor blijft veel kennis/ervaring behouden en zijn piekmomenten in het jaarprogramma van de eenheden op te vangen.

Defensie wisselt chauffeurs uit met transportbedrijf

Reservisten krijgen meer mogelijkheden. Zij kunnen straks in aanmerking komen voor vacatures bij de krijgsmacht die intern niet zijn op te vullen. Ook moet het voor zzp'ers makkelijker zijn om reservist te worden. En militairen moeten juist weer tijdelijk aan de slag kunnen bij bedrijven om zo nieuwe ervaringen op te doen. Het binnenhalen van kennis door de inzet van reservisten en door nauw samen te werken met het bedrijfsleven wordt steeds belangrijker. De opkomst van nieuwe technologieën zoals cyber, robots en drones, vraagt om een organisatie die zich moet kunnen aanpassen aan de snel veranderende technologische wereld. Daarom maken het Cyber Commando en het Civiel en Militaire Interactie (CMI)commando al gebruik van cyberreservisten.

Overeenkomst CV90-gevechtsvoertuig
In mei 2018 is een overeenkomst gesloten met producent BAE Systems Hägglunds. Dit is een goed voorbeeld van de adaptieve aanpak. De deal verbetert de materiële gereedheid van het CV90-infanteriegevechtsvoertuig. De ondertekening gebeurde bij de Nederlandse onderaannemer van het Zweedse bedrijf; Van Halteren Metaal in Bunschoten

De mens is in het Total Force concept

Veel elementen van het total Force concept zijn niet nieuw. Ze bestaan al binnen en buiten de Nederlandse krijgsmacht. Mooie bestaande voorbeelden zijn VeVa, Korps Nationale Reserve en Groep Luchtmachtreserve, allerlei inhuurvarianten bij DOSCO, het Instituut Defensie Relatieziekenhuizen (DGO/IDR) en 1 CMI Co. De mens is in het Total Force concept het verbindende element. Beroepsmilitairen, burgerpersoneel, inhuurkrachten en reservisten brengen (militaire en civiele) kennis, ervaring en arbeidsvermogen samen. Dat leidt tot verbondenheid, innovatie en slagkracht. Opleiding en training zal moeten worden gemoderniseerd om aan te sluiten bij de verschillende contractvormen en variërende inzetbaarheid. Juist reservisten borgen samen met beroepsmilitairen de operationele flexibiliteit, en kunnen de externe omgeving met de interne krijgsmacht verbinden.

'Volunteer ethos'

Bijna alle NAVO-landen en potentiële tegenstanders hebben elementen van een Total Force (of Whole Force). In een Total Force concept is te werken met plicht (bijvoorbeeld de VS of Noorwegen) of vrijwilligheid (bijvoorbeeld in Canada). Dit issue is ook voor Nederland van groot belang. Plicht heeft als voordeel dat het eenvoudig (afdwingbaar) is. Het leidt tot wetgeving en dwang. Vrijwilligheid maakt het voor de krijgsmacht complexer, maar op lange termijn is deze benadering meer duurzaam en past het beter in het Nederlandse bestel. In het vrijwilligersmodel wordt de krijgsmacht, als integrator, uitgedaagd om een aantrekkelijk partner te zijn en blijven. De bereidheid om vrijwillig bij te dragen, de veelgeroemde 'volunteer ethos' in Angelsaksische landen, is ook in Nederland in ruime mate aanwezig, maar het springt nog minder in het oog.

Vrijwillige participatie

Het Total Force concept integreert structureel en duurzaam het 'operationeel vermogen' uit de samenleving, en activeert en synchroniseert dat op de juiste momenten. Het biedt de krijgsmacht een alternatief voor het voormalige beroepsleger met dienstplichtigen naar een beroepsleger met reservisten nu. Het accent verschuift van een 'beroepskrijgsmacht' naar 'vrijwillige participatie' (geen vrijblijvendheid). Die vrijwilligheid kent vele vormen en moet professioneel zijn. Dat moet georganiseerd worden en vereist actieve steun van politiek-strategisch en militair-strategisch niveau.

Samenwerken met andere werkgevers is een voorwaarde. Het organiseert de verschuiving van een sterk interne oriëntatie naar een externe oriëntatie. Interactie met de samenleving leidt vanzelf tot andere inzichten dan praten over diezelfde samenleving. Total Force sluit aan op een maatschappelijke ontwikkeling, die ook elders (bij bedrijfsleven en overheid) heeft plaatsgevonden.
Total Force vergroot door insluiting van individuele en collectieve private en publieke partners de totale capaciteit, inzetbaarheid (inzetgereedheid) en voortzettingsvermogen van de krijgsmacht. Op basis van dit concept kan Defensie beter en flexibeler gebruik maken van talent en potentieel van reservisten.

UITVOERDER WEGENBOUW NAAR GENIE IN DUITSLAND

Defensie spreekt met bedrijven om de krijgsmacht te versterken bij specifieke vraagstukken. Eén daarvan is KWS, een grote wegenbouwer. De directeur van KWS Infra Zwolle wist dat Angela Kleine, één van zijn uitvoerders, natresmilitair is. Van het één kwam het ander en soldaat1 Kleine van de Foxtrot Compagnie 10 Natresbataljon ging van 12 t/m 20 maart naar Duitsland om mee te lopen met een grote oefening van 101 Geniebataljon. Opdracht aan Kleine: breng in kaart waar de samenhang zit met KWS, de verschillen liggen en wat de kansen zijn om als bedrijf een bijdrage te leveren aan de gewenste flexibiliteit van de krijgsmacht.

Angela Kleine
KWS

TEKST: ELNT ROBERT WITSEN EN KWS **FOTO'S:** ANGELA KLEINE EN ANNEKE JANISSEN

Wat is de verbinding met de Genie?
Mijn civiele werk als uitvoerder en de militaire ervaring in de landmacht vielen prachtig samen. KWS wil graag een maatschappelijke bijdrage leveren. Maar het is ook een continue lerende organisatie. Met als basis onze LEAN-methodiek 'Samen Slimmer Bouwen'. We zoeken altijd naar nieuwe mogelijkheden om te blijven verbeteren. Bovendien sluiten onze werkzaamheden en bouwmachines uitstekend aan bij de taken van het Wapen der Genie.

Wat deed de Genie in Duitsland?
Tijdens de oefening kwamen diverse vraagstukken rond infra aan bod op militair gebied. De constructiecompagnie bouwde bijvoorbeeld een krijgsgevangenkamp compleet met wachtposten, sanitaire voorzieningen en slaapvertrekken. En er werd gewerkt aan het herstellen van huizen, het verlengen van een spoor, het aanleggen van een laadperron en een spoorwegovergang. Ook een mooie ervaring was de 'river crossing' over de Elbe. Daar sloeg de genie een pontonbrug van 240 meter! De brug werd aangelegd in samenwerking met de Duitsers.

Wat waren je ervaring in je vakgebied?
Ik heb een geweldige en leerzame tijd gehad in Bergen Hohne. Meestal liep ik mee met een projectgroep van de technische

ondersteuning van Geniewerken. Dit gaf een goed beeld van de voortgang in de uitvoering. Zij gingen dagelijks langs de projecten om de eenheden te ondersteunen op het technische vlak. Daar waar mogelijk kon ik ook input gegeven. Ook mocht ik meekijken met het commandovoeringproces van bataljon tot aan pelotons niveau. Daarnaast heb ik ook een dag meegedraaid met 105 Geniecompagnie waterbouw, die bijvoorbeeld een onderdoorgang bouwden met daarover een (mgb)brug. Dat sloot heel goed aan op mijn vakgebied en ik ook heel leuk en interessant vond. Ik heb meegedacht over toe te passen uitvoeringsmethodes en ook de verdichtingstesten uitgevoerd.

Komt er een vervolg?
Naast de mogelijkheden tot een samenwerking tussen Defensie en KWS, heb ik ook gekeken waar voor beide partijen een mogelijk leerwinst uit te halen valt. Dat kan bijvoorbeeld uit de wijze van communiceren of waarop de organisatiestructuur is gevormd. Ik denk dat beide partijen van elkaar kunnen leren. Neem bijvoorbeeld het gestructureerde communiceren van Defensie of zoals hoe bij KWS de projecten zo efficiënt mogelijk uitgevoerd worden door LEAN te werken. Dat gaat van het doen van een SPEAR melding, waarin de staat van onder andere materiaal, materieel en personeel wordt gemeld aan de commandant, tot het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen, zoals werkschoenen, helm en dergelijke. Vervolgens heb ik nog een aantal mogelijkheden omschreven om de

samenwerking tussen Defensie en KWS te vervolgen. Wat het vervolg uiteindelijk zal zijn is nog niet bekend, maar hier wordt verder over gesproken tussen Defensie en KWS Infra Zwolle.

Nog andere leermomenten?
In de samenwerking met het bedrijfsleven is ook winst te behalen als Defensie in haar personeelssysteem de kerncompetenties van haar reservisten optimaal gaat vastleggen. Voor 1 CMI Co gebeurt dat als vanzelfsprekend, omdat deze reservisten al voor hun vakgebied zijn ingeroosterd. Maar ook de reservisten in militaire functies, vooral de 2.800 mannen en vrouwen van het Korps Nationale Reserve, hebben heel veel kennis vanuit hun civiele achtergrond op zak. Ik kwam nu toevallig 'bovendrijven', maar Defensie kan nog veel gerichter matches maken uit haar reservistenbestand.

Casper Bebelaar, bedrijfsleider bij KWS Infra Zwolle, kwam een dag in Duitsland kijken. Zijn reactie: "Heel interessant. Wat ik vooral mooi vond om te zien was het enthousiasme en de daadkracht bij de mannen en vrouwen die in het veld aan het bouwen waren. Daar kunnen wij wat van leren. Behalve het in de gaten houden van een vijand, zitten er veel raakvlakken tussen ons werkveld en dat van de Genie. Met name op technisch gebied kunnen wij van meerwaarde zijn. Ik denk hierbij bijvoorbeeld aan modulair bouwen, building with nature of alternatieve bouwmethodes. Andersom hebben jullie meerwaarde naar ons toe als het gaat om communicatie binnen de verschillende teams, het creëren van samenhorigheid en jullie kijk op de aanpak van projecten."

RESERVIST SPORTINSTRUCTEUR SMI SUIJLEN

MOTOR ACHTER MILITAIRE SPORT GEEFT NATRES VORM IN CLAS BOKAAL

Elke militair heeft met LO&Sport te maken. Een aantal militaire sportinstructeurs is reservist. Zij verzorgen de Defensie Conditie Proef bij eenheden en geven vorm aan sportevenementen. Een grote drijfveer in reservistenland voor deelname aan de CLAS Bokaal, de landelijke sportwedstrijden binnen de Koninklijke Landmacht, is sergeant-majoor instructeur Geert Suijlen. Voormalige beroepsonderofficier en nu leidinggevend sportinstructeur. Een nadere kennismaking.

CLAS Bokaal
Wedstrijd

TEKST: ANDRÉ WIJNBERGER **FOTO'S:** LO&SPORT BEELDBANK en KAP FRED WARMER

Wie is Geert Suijlen?
Ik ben 55 jaar en woon in Roermond. Als 16-jarige begon mijn militaire leven op de KMS in Weert. Hierna intern omgeschoold tot sportinstructeur. Als beroepsmilitair, en zeker in de functie van sportinstructeur, heb ik een schitterende tijd gehad. Veel geleerd, veel gelachen en vooral hard gewerkt. In die tijd bestond de van acht tot vijf-mentaliteit niet. Vele jaren was ik voor grensverleggende activiteiten als klimmen, duiken en skiën al snel 30 weken per jaar op pad.

Hoe kijk jij terug op je tijd binnen Defensie als actief dienend militair, en het verschil tussen het groene pak en je tijd als LO & Sportinstructeur?
Met de keuze voor een militaire carrière na de middelbare school ben ik blij, het heeft mij gevormd. Normen en waarden, discipline en met name het verkrijgen van de juiste attitude. Al die karaktereigenschappen hebben ervoor gezorgd dat ik ook kon slagen in de burgermaatschappij. Sterker nog, ik ben van mening dat elke beroepsmilitair opgeleid op de KMS of KMA op de ouderwetse manier een voorsprong heeft t.o.v. mensen die alleen in de burgermaatschappij werken.

Wat was de reden om voor jezelf te beginnen?
In 1998 ontstond door inkrimpingen overtolligheid bij Defensie.

CLAS Bokaal
Damesteam

De vooruitzichten waren slecht en ik wachtte al jaren op mijn bevordering tot SMI (Sergeant-Majoor Instructeur). Met pijn in mijn hart heb ik in 2002 ontslag genomen, want ik was ambitieus en wilde meer bereiken. Ik dacht aan een eigen bedrijf, maar toen kwam PSV Eindhoven in beeld. Ik had al eerder mijn diploma KNVB-trainer/coach 1 gehaald. Deze cursus volgde ik in Zeist samen met mannen als Wim Suurbier, Adrie van Tiggelen, Rob Delahaye en Koos van Tamelen. Adri van Tiggelen had mijn naam genoemd bij Frank Arnesen, die toen manager was bij PSV. Ik ben daarna 5 jaar full time trainer geweest in Eindhoven van de A-jeugd en het tweede elftal. Een mooie tijd met Willy vd Kuijlen en Erwin Koeman. Het op het veld staan om de trainingen en de wedstrijden te verzorgen is geweldig, maar het wereldje rondom het topvoetbal sprak mij niet aan. Na 5 jaar heb ik PSV verlaten en ben mijn eigen bedrijf gestart.

Hoe gaat het nu met je bedrijf?
Helemaal top, ik heb een gezond bedrijf met 25 personeelsleden. Mijn recreatie- en horecabedrijf ligt aan de mooie Maasplassen in Roermond. Het heeft een jachthaven, camping, restaurant, een friture en een outdoorcentrum. Alles is open van 1 april tot 1 november, dan volgt seizoensluiting voor vijf maanden. De eerste tien jaar heb ik constant 100 uur per week gewerkt. Het was een investering die nodig was om het bedrijf grondig neer te zetten. Het is de bedoeling dat mijn dochter de komende jaren het restaurantgedeelte gaat overnemen.

Je bent als reservist druk binnen het Korps Nationale Reserve, wat zijn je drijfveren hier?
Na een ontzettend drukke periode in het eigen bedrijf, kwam er een moment dat de boel op de rails stond. Toen kreeg mijn agenda weer meer ruimte. Het groene hart gaat nooit weg en na een gesprek met Hans van der Kaaden besloot ik in 2013 om reservist te worden. Ik ben nu SMI LO&S van 30 Natresbataljon en geef leiding aan vier sportinstructeurs. Zij verzorgen alle LO&S lessen in dit bataljon. Het klinkt raar maar het voelt als een hobby, ik heb het ontzettend naar mijn zin. Bovendien loop ik geregeld voormalige collega's uit mijn beroepstijd tegen het lijf, altijd leuk.

Vanuit de natres is er een enthousiaste deelname aan de CLAS bokaal en andere sportevenementen. Hoe heb jij dat georganiseerd?
De laatste jaren heb ik me ingezet om de organisatie voor deelname aan de CLAS Bokaal professioneel neer te zetten. Het is erg lastig om de deelnemers bij elkaar te krijgen, omdat natresmilitairen overal in

Suijlen CLAS
Bokaal team met
korpscommandant.

Nederland zitten en daarnaast een baan/studie hebben. Bij alle natrescompagnieën zijn sportcoördinatoren actief die trachten om deelnemers te werven.
We hebben trainers die alles verzorgen: Joke Molenaar bij de dames en Bart Koopmans, Jorg Rouwenhorst, Guido van der Feen en Paul Duindam bij de heren. Vanuit het Korpsbureau Nationale Reserve verzorgt majoor Rob Sommers alle randvoorwaarden als chef d'equipe. Onlangs hebben we de nieuwe sportkleding ontvangen, zodat onze deelnemers er professioneel bijlopen. Maar het bouwen aan sportteams is nooit af, de aanzet is gemaakt en we gaan voor verdere perfectie.

In 2018 heb je tot aan het einde toe meegedaan voor de nummer 1 plek in beide klassementen (dames en heren). Hoe is het om na het laatste evenement (Cross estafette) net mis te grijpen?
Natuurlijk is het zuur als je op de laatste competitiedag net naast de hoofdprijs grijpt. Maar, dit maakt de prestatie er niet minder mooi om. De natresdeelnemers hebben het maximale behaald. De prijs als overall winnaar vind ik persoonlijk belangrijker, we hebben aan alle wedstrijden deel genomen. Zowel de dames als de herenteams. Dat is een grote verdienste op zichzelf.

Wat is de insteek voor dit jaar ten aanzien van de CLAS Bokaal?
Natuurlijk proberen we ook dit jaar aan alle wedstrijden mee te doen. Alle credits voor de natresdeelnemers. Ik geef het je te doen: trainen in eigen tijd en geregeld opkomen voor wedstrijden. En dit alles naast een volledige baan of studie.

Wil je nog iets toevoegen?
Het verschil tussen het bedrijfsleven en Defensie ken ik nu heel goed. Ik hoop dat alle militaire sportinstructeurs zich realiseren dat ze een fantastische job hebben waarin ze zich perfect kunnen ontwikkelen. Als je die vergelijking niet kunt maken, kun je er ook niet over mee praten. In feite zouden alle sportinstructeurs de hele dag met een grote glimlach moeten rondlopen; ze hebben namelijk één van de mooiste banen ter wereld.

BARTELSBEKER: MEETMOMENT NEDERLANDSE INFANTERIE

VAARDIGHEIDSWEDSTRIJDEN IN 2019 OOK OPEN VOOR NATRESPELOTONS

Het Infanterie Schietkamp in de Harskamp was het toneel van de 'Bartelsbeker'. Dit is de jaarlijkse vaardigheidswedstrijd voor infanteristen van de Koninklijke Landmacht. Onder tropische temperaturen toonden op 7 en 8 mei militairen van enkele (pantser) infanteriebataljons hun vaardigheden. Dit jaar nog zonder pelotons uit het Korps Nationale Reserve, maar dat verandert in 2019

Het afvuren van de Panzerfaust.

TEKST/ FOTO'S: KAP FRED WARMER

De onderdelen hebben een tactisch en infanterie specifiek karakter, waarbij de pelotons op niveaus 1, 2 en 3 worden getest. Daarbij wordt ook een beroep gedaan op de fysieke en mentale component. De Luitenant-generaal Bartelsbeker is ingevoerd om inzicht te krijgen in de operationele inzetbaarheid van infanterie-eenheden. Er zijn naast de hoofdprijs ook diverse andere trofeeën te verdienen, zowel door individuele militairen als groepen en pelotons.

Naast de sportieve competitie draait het evenement vooral om de samenhorigheid binnen het wapen van de infanterie. Oefeningsleider, luitenant-kolonel Richard Stet: "Het vechten op het hogere niveau heeft te weinig aandacht gekregen door de nadruk op vredesmissies de laatste jaren. We roepen altijd: we zijn goed en getraind, maar is dat ook wel zo? De resultaten van deze wedstrijd zijn in ieder geval een mooi ijkmoment om deze beweringen hard te maken, of juist het moment om met onze neuzen op de feiten te worden gedrukt."

Roet in het eten

Bij het ochtendappel had overste Stet een onplezierige mededeling voor de aangetreden troepen. De Bartelsbeker zou dit jaar niet uitgereikt kunnen worden. Operationele verplichtingen en afmeldingen vlak voor de aanvang van de wedstrijd gooiden al roet in het eten. Maar bovendien bleek dat

één van de drie aanwezige eenheden niet kon deelnemen aan de wedstrijd, omdat zij er niet in slaagden zich te certificeren voor de 'lifefire' onderdelen. Een wedstrijd tussen twee eenheden was volgens de organisatie geen juiste afspiegeling van alle infanterie-eenheden.

Het besluit betekende niet dat de wedstrijd geen doorgang zou vinden, alleen de hoofdprijs Bartelsbeker werd niet uitgereikt. Er waren nog voldoende andere trofeeën te verdienen, zowel door individuele militairen als ploegen, groepen en pelotons. Stet: "Vroeger was het verplicht om deel te nemen. 24-uur voor aanvang van de wedstrijd werden de eenheden pas aangewezen. Er stonden gewoonlijk meer dan zeven eenheden aan de startlijn. Het is nu te vrijblijvend, want het is belangrijk om dit soort competities te houden. We kunnen meten of iedereen op het juiste basisniveau zit en of de skills en drills er ook uitkomen onder fysieke en mentale druk."

Ook vaardigheidstesten met technologische noviteiten

Op baan Alfa werd door zorg van Green Paper Association en bedrijven die actief zijn in de defensiewereld diverse technische en tactische noviteiten verwerkt in de zogenaamde 'innovatiewedstrijd'. Een wedstrijd waarbij de bedrijven de pelotons opdrachten lieten uitvoeren met hun innovatieve producten. Eén van die onderdelen was het waarnemen van een sniper die in een nieuw model 'Ghillie suit' was verstopt in de bosrand. Deze opdracht bleek bijzonder lastig, want geen van de eenheden kon de sniper ontdekken.

De eenheden doorliepen ook een OVG-oefening (Optreden in Verstedelijkt Gebied) in het oefendorp op de Harskamp. Een uitdagend scenario met actieve oefenvijand vergde het uiterste van de troepen en hun kader. Coördinatie, overzicht, inzicht, besluitvaardigheid en snelheid waren de toverwoorden voor deze OVG inzet. ‘Train-as-you-fight’ is wat de oefenleiders voor ogen staat: “Wij houden alles scherp in de gaten en in de nabespreking wordt het kader het vuur aan de schenen gelegd over de gekozen oplossingen en mogelijke alternatieven.”

Naar huis als betere eenheid

Radiografisch bestuurbare schietschijven komen onverwacht op. Baan Echo blijkt een schietbaan met vele verrassingen. Scherp blijven is essentieel, overzicht voor de pelotonscommandant en communicatie met zijn groepscommandanten is cruciaal. Daarnaast is het doorlopen van baan Echo ook mentaal een behoorlijke uitdaging. Er wordt gewerkt met elk wapen dat een infanteriegroep bij zich heeft: de Minimi, de 40mm granaatwerper en de Panzerfaust. Die laatste wordt als de kers op de taart afgevuurd aan het einde van de baan.

Na afloop van de ‘urbanrun’ krijgt de eenheid een zware

‘obstacle’-opdracht dwars door het oefendorp. Luitenant Tjerk staat uit te hijgen: “Geweldig mooi, het was even knallen en tot het gaatje gaan op die baan. Dit is het echte infanterieleven, hier doen we het voor. Daarom baal ik dat er zo weinig eenheden aan de start verschenen. Naar de redenen is het gissen, maar ik weet wel dat de Bartelsbeker een megabinding oplevert. We gaan terug naar onze kazerne als een betere eenheid. Dit bereik je nooit onder normale oefenomstandigheden, iedereen gaat er vol in.”

Editie 2019 uitgebreid

Na afloop meldt oefenleider overste Stet over de 2019-editie: “We gaan ons hard maken om meer eenheden aan de start te laten verschijnen. Ook zullen er dan voor het eerst pelotons uit het Korps Nationale Reserve meedoen. Aangezien dit korps ook tot het wapen der Infanterie behoort zullen de drie natresbataljons worden uitgenodigd om in 2019 elk een peloton te leveren voor deelname.”

Stet maakt wel een kanttekening over de natresmilitairen: “Zij kunnen niet deelnemen aan alle onderdelen, omdat bepaalde elementen niet in hun bewapening zitten en ze ook niet zijn opgeleid voor sommige onderdelen. Denk aan langeafstand-wapens en de Panzerfaust. Maar ik zie zeker mogelijkheden. Ze kunnen meedoen zonder certificering en mededinging. De komende maanden wordt besproken aan welke onderdelen de natrespelotons mogen deelnemen. Het sluit ook prachtig aan op de ontwikkeling die het korps de komende jaren gaat doormaken met de transformatie tot Infanteriebataljons Bewaken en Beveiligen in Nederland.”

Achtergrond Bartelsbeker

De luitenant-generaal Bartelsbeker is ingevoerd om inzicht te krijgen in de operationele inzetbaarheid van de infanterie-eenheden. Naamgever van wedstrijd luitenant-generaal Bartels stelde als commandant van het eerste legerkorps (1969-1971) zeer hoge eisen aan geoefendheid van zijn personeel. Om die reden stelde hij in 1971 de naar hem genoemde inzetbaarheidstesten in. Tussen 1993 en 2010 werd de competitie gestaakt wegens operationele verplichtingen en missies. Sinds 2011 strijden de beste pelotons van de infanteriebataljons weer om de hoofdprijs. De competitie staat onder toezicht van het Opleidings- en TrainingsCentrum Manoeuvre.

Kranslegging korps bij herdenking Slag om de Residentie 1940

Bij de jaarlijkse herdenking van de slag om de Residentie, is door korpscommandant luitenant-kolonel Hans Berding, en de commandant van 20 Natresbataljon, luitenant-kolonel Rick van der Sluis, een krans gelegd op 10 mei namens het Korps Nationale Reserve. Bij de gevechten in mei 1940 rondom Den Haag waren veel eenheden betrokken. Bekend is dat zich hierin vele reservisten bevonden die afkomstig waren uit de Vrijwillige Landstorm. Dit was een grote organisatie van militaire vrijwilligers, die bij de mobilisatie in 1939 vaak werden ingedeeld bij het veldleger. Daarnaast werd het 'Vrijwillig Landstormkorps Luchtafweerdienst' ingezet voor de luchtverdediging. De VLSK Luchtafweerdienst was een aparte organisatie, die geheel uit reservisten bestond. De militaire organisatie en ondersteuning bij deze herdenking wordt met name geleverd door 13 Luchtverdedigingsbatterij 'Ypenburg'. Tijdens de herdenking waren, naast een groot detachement van 13 Luchtverdedigingsbatterij, meerdere andere Landmachteenheden opgesteld, waaronder een detachement van de Delta-compagnie van 20 Natresbataljon. De Vrijwillige Landstorm werd bij het uitbreken van WO1 in 1914 opgericht en in 1940 door de Duitse bezettingsautoriteiten opgeheven. Het korps is de traditieopvolger.

FOTO: SM MICHEL NAUTA

Meerdaagse oefening 'Bison Prepare'

Kort maar pittig! Zo laat zich de achtenveertig uurs oefening 'Bison Prepare' het best omschrijven. Circa 90 mannen en vrouwen van de Delta-compagnie van 10 Natresbataljon kregen van 24 t/m 26 mei een uitdagend programma voorgeschoteld. Het inrichten van een verkeerssluis, het lopen van patrouilles in het dorp Stroe om informatie in te winnen (sociale patrouilles), maar ook een vele militaire vaardigheden kwamen aan bod. Bijvoorbeeld het bij duisternis lopen van tactische patrouilles, het betrekken van een waarnemings- en luisterpost en het handhaven van licht- en geluidsdiscipline. Dus: 's nachts absolute stilte en geen licht gebruiken. Tel daarbij het gemiddelde aantal uren slaap per nacht (drie) en de tropische hitte op van de laatste oefendag en alle ingrediënten voor een oefening met 'karakter' waren daar.

FOTO'S: SM HEIDIE MULDER

Krijgsmacht herdenkt gevallenen op de Grebbeberg

Op vrijdag 4 mei vond de Nationale Militaire Dodenherdenking plaats op het Militair Ereveld op de Grebbeberg in Rhenen. Dit is de op een na grootste landelijke herdenking van Nederland. Gastheer bij deze plechtigheid de Plaatsvervangend Commandant Landstrijdkrachten, generaal-majoor Kees Matthijssen. De herdenking vond plaats in aanwezigheid van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Margriet, Professor mr. Pieter van Vollenhoven en Zijne Hoogheid Prins Pieter-Christiaan. De erewachtposten bij het monument werden in eerste instantie bemand door militairen in een uniform uit 1939. Daarna vond er een wisseling van de erewacht plaats door 11 Infanteriebataljon en 45 Pantserinfanteriebataljon.

Namens het Korps Nationale Reserve en de stichting Nationale Landstorm Commissie is een krans gelegd. Dit gebeurde door de korpscommandant Ikol Hans Berding en Ikol b.d. Rob Cohen (bestuurslid van de stichting Nationale Landstorm Commissie). Voorafgaande aan de avondplechtigheid werd 's middags een krans gelegd bij het Vrijwillig Landstorm monument "Als 't moet". Dit staat sinds 4 augustus 2014 op het Militair ereveld Grebbeberg ter nagedachtenis aan de gevallenen van de Vrijwillige Landstorm en zijn opvolgers. Bij het defilé langs de graven brachten prinses Margriet, mr. Pieter van Vollenhoven en prins Pieter-Christiaan ook een bezoek aan het Vrijwillig Landstorm monument "Als 't moet". **FOTO:** KAP FRED WARMER

Kapitein Bregman commandant Foxtrot Cie

Kapitein Ard Bregman is de nieuwe commandant van de Foxtrot-compagnie van 10 Natresbataljon. Op zaterdag 2 juni nam hij in Enschede het commando over van kapitein Manfred Webbink. Foto: kpl1 Marcel Schroer

Landmacht-app beschikbaar

“Fantastisch!”, kwalificeerde Commandant Landstrijdkrachten, luitenant-generaal Leo Beulen, het verschijnen van de nieuwe mobiele ‘Landmacht-app’. Donderdag 15 maart kwam het projectteam de app bij de klant ‘thuisbezorgen’. In het hoofdkwartier van de Koninklijke Landmacht installeerde opdrachtgever Beulen de app op zijn telefoon. Simultaan presenteerde de PC-LAS generaal-majoor Kees Matthijssen de Landmacht-app aan de landmachtstaf. De nieuwe app is voor iedereen direct te downloaden uit de Google Play en de Apple appstore (zoek op: Koninklijke Landmacht).

In de app zijn nieuwsberichten te vinden over de landmacht, een overzicht van bewapening en voertuigen, video’s, mogelijkheden om te werken bij de landmacht en informatie over evenementen. De app moet ook helpen om het digitale magazine ‘Landmacht’ beter te ontsluiten voor medewerkers en geïnteresseerden. App-gebruikers krijgen bij het verschijnen van elke nieuwe Landmacht-editie een melding.

Dankzij een goedlopende samenwerking tussen behoeftesteller CLAS en dienstverlener JIVC is het ontwikkelproces in ongekend tempo doorlopen. Van ‘opdracht door de commandant’ tot ‘oplevering aan de commandant’ duurde nog geen drie maanden, waarvan JIVC slechts vier weken nodig had voor het ontwikkelen. “Het proces heeft laten zien dat het JIVC sterk is in de uitvoering van ‘maatwerk ontwikkel-trajecten’,” vertelt projectleider kapitein Merien van der Velden van de sectie Communicatie staf CLAS. “Het toont het karakter van Defensie. Beroeps, reservist en burger, vast of inhuur: het tijdig volbrengen van de opdracht als team staat voor iedereen voorop.”

iOS app (internet) – https://itunes.apple.com/.../koninklijke-landma.../id1346643698...

Android app (internet) – https://play.google.com/store/apps/details...

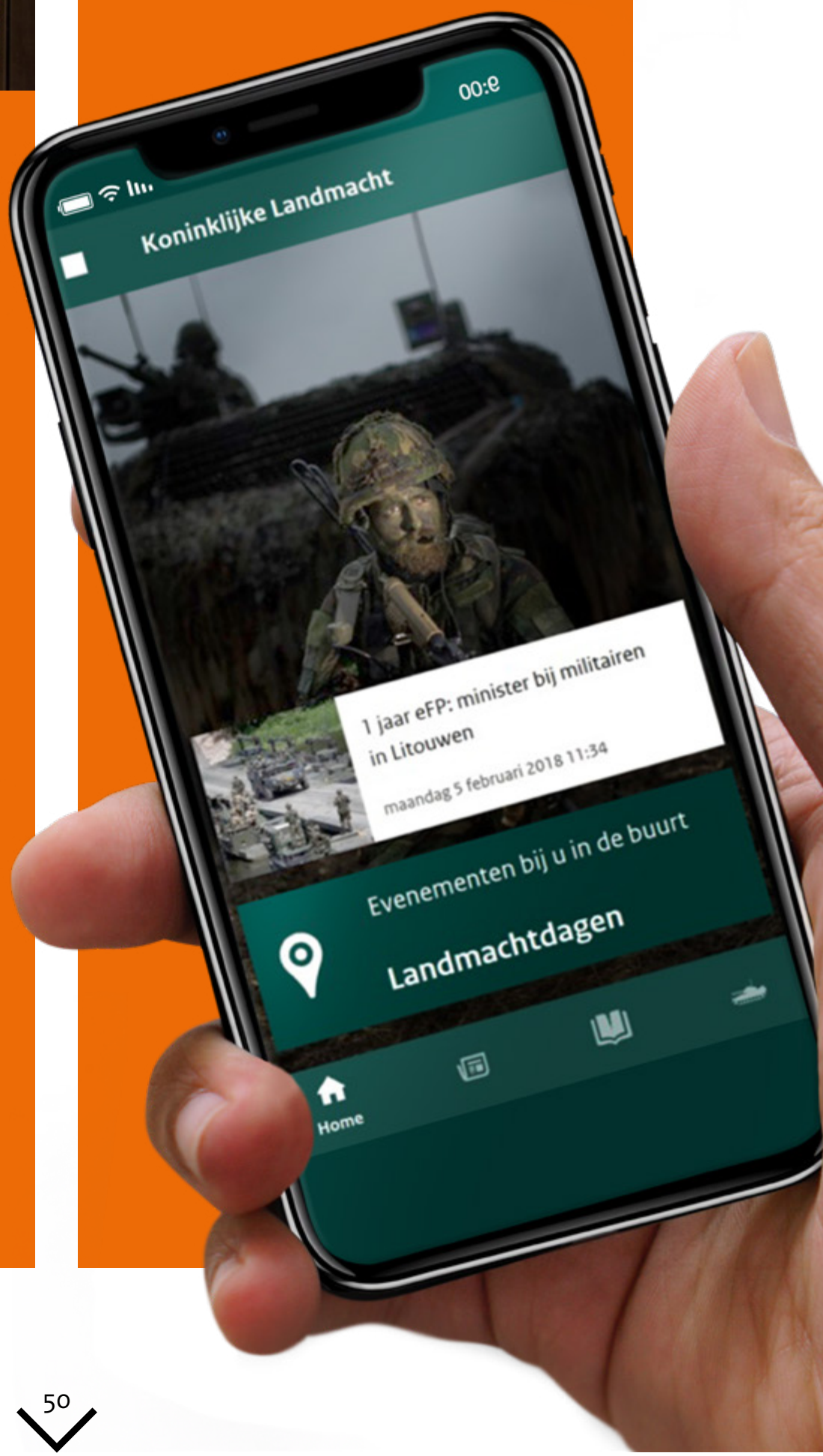

Cursus bedienaar patiënten-simulator

Dit voorjaar is aan reservisten van 400 Geneeskundig Bataljon de cursus operator patiënten-simulator gegeven door 'poppendokter' kapitein Spanjer in het trainingscentrum van het DGOTC. Dit was nodig omdat 400 Gnkbat wel diverse oefenpoppen heeft, maar onvoldoende operators. Deze simulatiepoppen zijn een prima onderwijsleermiddel omdat ze veel trainings-mogelijkheden bieden.

Zo kan de pop een slagaderlijke bloeding simuleren, geluiden maken, ademhalen, de hartslag laten horen, een pupilreactiegeven, enzovoort. Alle verschijnselen zijn door de operator aan te passen. De hartslag kan omhoog en weer naar beneden bijgesteld worden, maar ook het hartritme is aan te passen. De operator heeft een bedieningsmonitor, waarop alle instellingen zijn aan te passen. Het tweede beeldscherm dient als patiënten-monitor. Deze kan elk format (zoll, heartstart, lifepack etc) aannemen die de hulpverlener gewend is, zodat het spel nog reëler wordt.

Alfred Willering chef-dirigent FKNR

Met het vertrek van kapitein Harrie Wijenberg (na een termijn van zes jaar) moest de de Fanfare Korps Nationale Reserve op zoek naar een nieuwe chef-dirigent. Na een eerste selectie en diverse gesprekken, waren er proefdirecties met vier kandidaten. De orkestleden kozen hieruit voor de uit Gramsbergen afkomstige Alfred Willering.

Willering kwam al op vroege leeftijd in aanraking met muziek. Zijn vader was organist en bassist, en van hem kreeg hij zijn eerste orgellessen. Hij begon al jong een opleiding aan de muziekschool in Hardenberg. Eerst op orgel en later ook op flügelhorn. Na een aantal jaren op flügelhorn stapte hij over op euphonium en weer later op tuba. Op 18-jarige leeftijd werd Alfred dirigent van het plaatselijke jeugdorkest.

Willering studeerde bastuba en directie aan het ArtEZ Conservatorium in Zwolle. In juni 2001 is hij afgestudeerd, met het einddiploma HaFaBra-directie. Gedurende zijn opleiding was hij al muzikaal actief op diverse gebieden. Samen met enkele medestudenten speelde hij in het ensemble Riverbrass en werd hij aangenomen als bassist bij het Trompetterkorps Bereden Wapens in Amersfoort en bij de Regimentsfanfare Garde Grenadiers en Jagers in Assen. Om Willering in actie te zien hoef je niet lang te zoeken. Hij dirigeert vele orkesten en met zijn lengte (2,08 meter!) is hij waarschijnlijk de enige dirigent in Nederland die geen bok nodig heeft!

Sergeant Clevis herbegraven op Militair Ereveld Grebbeberg

Tijdens een indrukwekkende ceremonie op 24 mei op het militair ereveld Grebbeberg heeft de Bergings- en Identificatiedienst van de Koninklijke Landmacht (BIDKL) in samenwerking met de Oorlogsgravenstichting een militair uit de meidagen van 1940 herbegraven. Het gaat om sergeant Pierre Clevis, die op verzoek van de familie overgebracht is vanuit de begraafplaats in zijn woonplaats naar het Militaire Ereveld Grebbeberg. Militairen van 42 Pantserinfanteriebataljon Limburgse Jagers uit Oirschot hebben hem naar de laatste rustplaats gedragen, in aanwezigheid van de nabestaanden.

Dienstplichtig sergeant Petrus (Pierre) Clevis, werd geboren op 8 maart 1911. Hij was bakker van beroep en heeft zijn eerste militaire vorming bij de Vrijwillige Landstorm ontvangen, en was ingedeeld bij het Vrijwillig Landstorm verband Eindhoven. In 1939 was hij weer opgeroepen vanwege de mobilisatie van de Nederlandse strijdkrachten. Zijn eenheid bemande een aantal kazematten en stellingen bij Katwijk aan de Maas. Op 10 mei 1940 was sergeant Clevis commandant van kazemat S 115. Deze bleef hardnekkig weerstand bieden tegen de pogingen van Duitse troepen om de Maas over te steken. Ook toen hun lichte mitrailleur door een voltreffer werd vernield, werd de verdediging voortgezet. Sergeant Clevis sneuvelde door een tweede Duitse voltreffer op de kazemat. Hij werd voor dapperheid postuum onderscheiden met het Bronzen Kruis.

Namens het Korps Nationale Reserve heeft de korpscommandant Hans Berding samen met de korpsadjudant Frans van der Grift een krans gelegd en sergeant Clevis de laatste eer bewezen. De Koninklijke Landmacht is verbonden met haar geschiedenis en eert haar gesneuvelden. Deze herbegrafenissen bevestigen de historische band met hen die het hoogste offer brachten voor vrede en veiligheid.

Echo Compagnie oefent in Elburg

Oefening ‘Operatie De Knobbel’ draait om het ‘Het Veluws Soeverein bevrijdingsleger (VSBL)’. Deze oproerkraaier laat weer van zich horen en de incidenten zijn zo talrijk in de omgeving van Elburg dat er militaire bijstand ingeroepen wordt om de politie te ondersteunen bij de ordehandhaving. Dit is het oefenscenario op zaterdag 21 april. Militairen van de Echo-compagnie 20 Natresbataljon zijn snel ter plaatse in Elburg. Om grip op de situatie te krijgen worden diverse toegangswegen voorzien van verkeerssluizen en patrouilles gelopen in woonwijk de ‘Vrijheid’. De aanwezigheid van zoveel militairen in het anders zo rustige Zuiderzeestadje roept ook bij de lokale media de nodige vragen op. Commandant van de samengestelde eenheid in Elburg, eerste luitenant Koos van der Tang had zijn handen vol om de media uit te leggen waar het in deze oefening om draait. Buitenlandse missies, maar ook recente inzetmomenten inzet in Nederland tonen aan dat militairen de meeste taken uitvoeren in dichtbevolkte omgevingen. Door in verstedelijkt gebied te oefenen wordt de werkelijkheid van een militaire inzet zo goed mogelijk benaderd. Foto: sm Michel Busch

FKNR verovert België!

De Fanfare van het Korps Nationale Reserve (FKNR) was van 22 t/m 25 mei te gast bij de Internationale Militaire Taptoe in België. Deze stond dit jaar in vier steden in het teken van 100 jaar einde Eerste Wereldoorlog. De FKNR was in 'goed gezelschap' met militaire muziekkorpsen uit België en Frankrijk.

De tour ging langs de steden Namen, Aarlen, Sint Truiden en eindigde op vrijdag 25 mei in Oudenaarde. De shows hadden door de wisselende omgevingen elke keer een ander tintje. Overal bracht de FKNR de show 'Heroe' ten gehore. De show is een ode aan de veteraan en vertelt in korte tijd een oorlogsverhaal. Ze bestaat uit fragmenten met muziek van films waarin helden de hoofdrol hebben.

Het eerste deel van de 'Heroes'-show is met muziek uit de films 'Where Eagles Dare' en 'The Great Escape'. Als stilstaand werk speelde de FKNR 'Can You Dig It' van Brian Tyler uit de film 'Iron Man 3'. Het tweede deel werd gelopen op muziek uit de films 'Gladiator' en 'Batman'. Bezinnen en herdenken deed de FKNR met het koraal 'Eternal Father', dat ook te horen is in de film 'Crimson Tide'. Met de mars 'Royal Salute' van Richard Waterer, een groet aan alle veteranen, werd het taptoeveld verlaten.

Ook de collega-orkesten waren enthousiast. Op Facebook schreef een collega van het Franse orkest: "Ce fut un grand plaisir pour la Musique de l'Arme Blindée Cavalerie de partager ces 4 jours avec vous tous! Encore bravo pour vos magnifiques prestations et d'avoir été si courageux sous la pluie!" Prachtig toch? Voor de FNKR is dit nog niet einde van het Belgische avontuur. In oktober keert zij terug voor de Internationale Taptoe van België met 5 shows in Oostende en Lommel.
Foto: Günther Verhaverbeke

Eerste 'coin' uitgereikt aan majoor Gert Versteeg

Met 27 jaar reservistenervaring ontving majoor Gert Versteeg uit handen van kolonel Fulco Stallmann als eerste de nieuwe 'reservisten-coin'. Majoor Versteeg heeft als commandant de Fanfare Korps Nationale Reserve verlaten en gaat in een soortgelijke functie als beroepsmilitair in de militaire muziek verder. Als Plaatsvervangend Inspecteur Reservepersoneel KL komt kolonel Stallmann geregeld in contact met mensen die zich meer dan normaal verdienstelijk maken voor het reservistendomein. Stallmann: "In die gevallen zou ik naast mooie woorden een blijvende blijk van waardering willen geven. Passend in de militaire traditie is een nieuwe coin ontworpen en geslagen in een beperkte oplage van 100 stuks. Als Plv IRP-KL mag ik deze in voorkomende gevallen uitreiken. Wie 'm ontvangt heeft iets opmerkelijks gepresteerd. Het is met trots en helemaal terecht dat majoor Versteeg als eerste de coin mocht ontvangen." Foto: kap Fred Warmer

Geen brug te ver voor RSD 400

Half mei hebben Reservisten Specifieke Deskundigheid 400 Geneeskundig Bataljon een uitdagend programma doorlopen rond hun Militaire Basisvaardigheden (MBV). Tijdens deze 'groene dagen' brachten instructeurs van 11 Luchtmobiele Brigade een extra infanterie-element in met de operatie 'Market Garden' als thema. Tot de beoefende skills en drills behoorden verkenningspatrouilles en de 'Contact Drill' (het moment van eerste contact met een tegenstander).

Ook medici dienen kennis te maken met het veldwerk, zodat men voelt, begrijpt en ervaart wat een gevechtssoldaat moet doorstaan. Hierdoor leren artsen beter te begrijpen dat medische protocollen in het veld niet altijd zijn te handhaven. Militairen kennen de protocollen vanzelfsprekend, maar onder zware gevechtsomstandigheden kan de praktijk weerbarstig zijn.

Na het intensieve veldwerk gingen de deelnemers naar stadsbrug de Oversteek in Nijmegen, vlakbij het deel van de Waal waar op 20 september 1944 Amerikaanse militairen tijdens operatie Market Garden de rivier overstaken. Bij zonsondergang hebben de medische reservisten de Sunset March gelopen als eerbetoon aan de geallieerde militairen. Op de Airborne begraafplaats in Oosterbeek en bij het Nationaal Monument voor de 1e Onafhankelijke Poolse Parachutisten Brigade in Driel is stilgestaan bij de gevallenen tijdens een kranslegging met ceremonie.

GEZOCHT!

Medewerkers historische werkgroep gesneuvelden Vrijwillige Landstorm 1940-1945

Vanuit het Korps Nationale Reserve is een historische werkgroep aan de slag gegaan met het achterhalen van de namen van mensen die tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn omgekomen of gesneuveld als lid of militair van de Vrijwillige Landstorm. Dit is de vooroorlogse voorganger van het Korps Nationale Reserve.

De werkgroep heeft als doel, op basis van historisch onderzoek en onweerlegbare feiten, te bepalen welke Nederlanders gelden als gevallenen van de Vrijwillige Landstorm. Omdat de Vrijwillige Landstorm door de Duitse bezetter al in juli 1940 werd opgeheven, gaat de werkgroep naast de gesneuvelden tijdens de Meidagen van 1940 ook op zoek naar alle voormalige landstormers die als verzetsstrijder of oorlogsgetroffene omkwamen later in de oorlog.

De werkgroep is op zoek naar uitbreiding met meerdere onderzoeks-vrijwilligers met een achtergrond als reservist. Heeft u belangstelling om een bijdrage te leveren aan deze historische werkgroep? Stuur een e-mail met motivatie naar kapitein Fred Warmer: FAJ.Warmer@mindef.nl Een interview maakt deel uit van de procedure.

Reservisten in de Koninklijke Landmacht

De Koninklijke Landmacht heeft circa 4.000 reservistenfuncties. Er zijn reservisten die militaire taken uitvoeren (een andere rol dan zij in het dagelijks leven hebben) en reservisten met specifieke deskundigheid. Een vakspecialist brengt expertise binnen die vergelijkbaar is met zijn of haar civiele baan. De reservisten met militaire taken zijn ondergebracht in de drie brigades van de landmacht. Met dit brede pallet reservisten kan de landmacht optimaal inspelen op sterk wisselende scenario's en missies in het kader van vechten voor vrede en veiligheid. Nationaal en internationaal.

Staf Commando Landstrijdkrachten
In het hoofdkwartier van de Koninklijke Landmacht in Utrecht bestaan diverse functies voor de uitvoering van beleidstaken rond het optimaal inzetten van reservisten. In het Kabinet Commandant Landstrijdkrachten is het Bureau Reservisten CLAS te vinden. Tot de taken behoren advies, werving, communicatie en coördinatie van IIR-uitvragen of opdrachten (Individuele Inzet Reservisten). Naast enkele beroepsmilitairen is een groot deel van de bureaustaf reservist, waaronder ook de plaatsvervangend Inspecteur Reservepersoneel Koninklijke Landmacht (plv IRPKL).

10 Natresbataljon
ingedeeld bij 43 Gemechaniseerde Brigade
met gezagsgebied Noord-Nederland.
Nationale Inzet*

20 Natresbataljon
ingedeeld bij 11 Luchtmobiele Brigade
met gezagsgebied Midden-Nederland.
Nationale Inzet*

30 Natresbataljon
ingedeeld bij 13 Lichte Brigade
met gezagsgebied Zuid-Nederland.
Nationale Inzet*

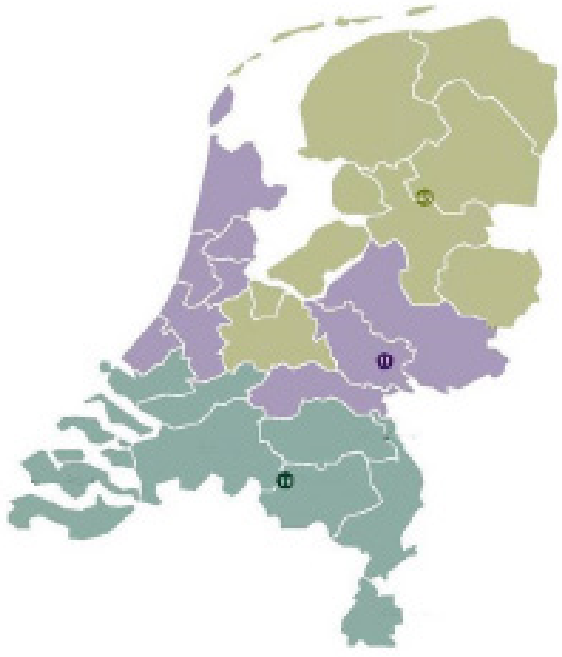

* In de hoofdkwartieren van de brigades zijn reservisten ingedeeld bij de bureaus Nationale Inzet (G3). Het betreft o.a. de Regionaal Militair Operationeel Adviseurs (RMOA's), waarvan er bij elke Veiligheidsregio één als liaison werkt.

1 Civiel en Militair Interactie Commando (1 CMI Commando)

Militairen krijgen tijdens missies met vele civiele spelers te maken, zoals burgerbevolking, lokale bestuurders, politie-eenheden en (inter)nationale hulporganisaties. Voor de uitvoering van taken in deze context beschikt Defensie over het 1 Civiel en Militair Interactie Commando. Dit bataljon, ondergebracht in OOCL, staat ten dienste van alle defensieonderdelen. Reservisten van 1 CMI Commando brengen kennis/kunde uit hun burgerberoep binnen.

De 350 reservisten zijn te vinden in deze specialisaties:

- Network Politics (openbaar bestuur en verkiezingen)
- Network Military (operationeel analisten)
- Network Economy (voorheen IDEA: ontwikkeling van het midden- en kleinbedrijf)
- Network SCUHA (Social, Cultural and Humanitarian Affairs)
- Network Infrastructure (herstel van wegen/bruggen en nutsvoorzieningen als water en elektriciteit)
- Network Information (Cyber, actoren- en doelgroepenanalyse & -interactie)

RSD 400 Geneeskundig Bataljon

400 Geneeskundig Bataljon (400 Gnkbat) levert medische zorg aan de gehele krijgsmacht wereldwijd. Van eerste hulp tot chirurgische capaciteit en intensive care in hoogwaardige mobiele hospitalen. Binnen 400 Gnkbat zijn Reservisten Specifieke Deskundigheid (RSD) actief, welke in het dagelijks leven werken in de civiele gezondheidszorg. Variërend van chirurg tot (gespecialiseerd) verpleegkundige. Deze reservisten leveren een belangrijke bijdrage in het opleidings- en trainingstraject om het militair geneeskundig personeel goed voor te bereiden op diverse geneeskundige missies.

Reservist Operationele Capaciteit (ROC)
Een nieuwe categorie reservisten wordt gevormd door voormalige beroepsmilitairen, die na hun afzwaaien toch verbonden blijven aan hun eenheid. Zij kiezen ervoor beschikbaar te blijven als reservist. Hierdoor blijft opgebouwde kennis en ervaring langer behouden en is de eenheid beter in staat om pieken op te vangen. Een ROC is te vinden op veel plekken binnen de landmacht.

Fanfare Korps Nationale Reserve (FKNR)
Fanfare Korps Nationale Reserve (FKNR) is één van de militaire muziekkorpsen van de land-macht. Organisatorisch ondergebracht in OOCL (Operationeel Ondersteunings Commando Land).

Cavalerie Ere-Escorte
Klein maar fijn in reservistenland. De Huzaren van het Cavalerie Ere-Escorte (CEE) zijn een bijzondere eenheid. De landmacht heeft sinds de Tweede Wereldoorlog geen paarden meer. Het huidige CEE vervult diverse ceremoniële taken, waarvan inzet tijdens Prinsjesdag de bekendste is. De paarden zijn niet van de landmacht, maar van de escorteurs of particulieren die hun dieren ter beschikking stellen. Het CEE bestaat uit een mix van beroepsmilitairen en reservisten.

Opleidings- en Trainingscommando
Binnen het OTCo zijn 15 sportinstructeurs als reservist werkzaam. Zij verzorgen met name het sportprogramma voor en afname van de Defensie Conditie Proef bij de natresbataljons.

Korps Nationale Reserve

Alle 2.800 natresmilitairen zijn met elkaar verbonden in het Korps Nationale Reserve. Dit is de verzamelnaam voor elke militair die behoort tot de Natres of die is ingedeeld bij een natreseenheid. Daartoe behoren ook de oudgedienden van de (OVV KNR) Onze Vrijwilligers Vereniging van het Korps Nationale Reserve.
Het Korps Nationale Reserve beschikt over een eigen vaandel dat in 1983 door Koningin Beatrix werd uitgereikt.

COLOFON

NOVEMBER ROMEO
Reservistenmagazine Koninklijke Landmacht

Eindredactie
Bureau Reservisten CLAS

Communicatiegroep Bureau Reservisten CLAS
Kap Fred Warmer (hoofd)
Elnt Robert Witsen (plv hoofd en magazine)
Sm Rosanno Sambajon (digitale media)
Sgt1 Michel Nauta (fotobeheer)
Sgt Paul Edenburg (digitale technieken)

Vormgeving
Sld1 Marvin Schaap (Fanfare Korps Nationale Reserve)
Kpl1 Peter Leeuwerink (20 Natresbataljon)

43 Mechbrig - 10 Natresbataljon
Stafdetachement Sectie AZ

11 LMB - 20 Natresbataljon
Stafdetachement Sectie AZ

13 Lichte Brigade - 30 Natresbatalaljon
Stafdetachement Sectie AZ

Nationale Inzet (brigades)
Vacant

1 CMI Commando
Maj Nico de Bruijne

RSD 400 GNK
Frank Kroon

OOCL – Fanfare Korps Nationale Reserve
Sm Bertrand Verbeek

Cavalerie Ere-Escorte
Ritm Haike Blaauw

Redactie adviseur
Sm (b.d.) drs. Erik Dirksen

Redactieadres
Bureau Reservisten Commando
Landstrijdkrachten
Kabinet CLAS
Postbus 90004
3509 AA Utrecht
E-mail: rj.witsen@mindef.nl

Ministerie van Defensie

DOORDEWEEKS STUDENT IN HET WEEKEND MILITAIR

Strategische doelen beveiligen. De openbare orde bewaken. Helpen bij calamiteiten. Bij het Korps Nationale Reserve zet je je parttime in voor vrede en veiligheid in Nederland. We hebben functies voor mensen met én zonder militaire ervaring. Maak serieus werk van je vrije tijd en ga naar **werkenbijdefensie.nl/reservisten**

RESERVIST WORDEN

JE MOET HET MAAR KUNNEN

werkenbijdefensie.nl/reservisten